İstanbul ilkmektepleriinden beş bin beş yüz talebe çıktı. Vekâlet 12 ilkmektep daha açacak..

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Bulgaristanda şiddetli tedbirler alındı ve Sofyada örfî idare ilân edildi. Tevkifat yapılmıştır.

FİATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2648 | PAZARTESİ | 26 HAZİRAN 1933 | Tel: { Müdür 24318, Yazı müdürü 24319 / İdare ve Matbaa 24310

Dört büyük devlet arasında yeni bir anlaşma..

Londrada dünya buğday istihsalini yüzde on beş azaltmak esası üzerine dört devlet arasında bir anlaşma yapıldığı bildiriliyor

Beynelmilel Borçların sonu

Beynelmilel borçlar meselesi ile bizim yakından uzaktan alâkamız yoktur. Amerika alacaklıdır. İngiltere, Fransa, İtalya, Çekoslovakya, Belçika ve diğer bazı Avrupa devletleri verecekledirler. Bu devletlerin Amerikaya olan borçlarının tamamını veya bir kısmını tediye etmeleri ve yahut ta hiç bir kısmını ödememeleri bizi alâkadar edemez. Ancak biz de borçlu devletlerden biriyiz. Ve borçlarımız da Amerikanın borçlularile olan memleketlerin tebeasıdır. Binaenaleyh alacaklılarımızın kendi borçlarını nasıl tediye ettiklerini öğrenmek faydalıdır.

Gerçi bizim borcumuz ile "Beynelmilel borçlar" namı verilen alacak verecek işleri arasında bir fark gözetiliyor. Ancak bu fark hakikî olmaktan ziyade zahiridir. İngiltere ve Fransanın Amerikaya olan borçları bir hükûmetin diğer bir hükûmete olan borcudur. Türkiyenin düyunuumumiyesi ise, hükûmetin efrada olan borcudur. Aradaki fark inkâr edilememekle beraber şu da bir hakikattir ki devletlerin Amerikaya olan borçlarını tediye etmemek için ileri sürecekleri sebep, aynen bizim hakkımızda da varittir. Gerçi bizim barçlarımız efrada olan borçlardır. Fakat kupon hamillerinin hepsi de yabancı memleketlerdedir. Binaenaleyh tahvilleri kendi tebeasının elinde bulunan dahili borca benzemez. Bu nevi borç belki bizim dahilî istikrazımızdır.

Gerçi düyunuumumiye meselesini henüz halletmiş bulunuyoruz. Binaenaleyh bu meseleyi tekrar mezvuu bahsetmek maksadında değiliz. Bununla beraber, başka memleketlerin kendi borçlarını nasıl tediye ettiklerini öğrenmek bizim için çok merak edilecek bir şeydir.

Beynelmilel borçlardan bir taksitinin tediye tarihi olan 15 Haziran geldi geçti. Fransa esasen 15 Kânunuevvelde taksiti tediye etmediğinden bu defa da ayni yolu takip etmekte tereddüt etmedi. Ancak kayde şayan olan nokta şudur ki, Fransa Amerika hükûmetine gönderdiği bir notada borçların 15 Haziran taksitini tediye etmemekle borçları tediye etmek niyetinde olmadığı gibi bir netice çıkarılmamasını bildirdi. Mantık garip amma, notanın meali aynen böyledir. Filen tediye etmemekten bile tediye edilemiyeceği gibi bir netice çıkamıyacağı bildiriliyor.

İngiltereye gelince; bunlar da malûm olduğu üzere "Borcu ikrar" mahiyetinde ufak bir miktar tediyesile 15 Haziranı geçiştirmişlerdir. İngiliz gazeteleri bunu İngiliz hükûmeti namına büyük bir muvaffakıyet olarak kaydetmektedirler. Acaba hakikat bu merkezde midir?

Borçlar meselesinin bu şekilde halline müncer olan muhabereler neşredildi. Bu muhaberelerin dikkatle okunmasından çıkan netice şudur:

1 — Evvelâ Amerika hükûmeti İngiliz hükûmetine gönderdiği bir tahrirat ile 15 Haziran taksitinin tediyesini talep ediyor.

2 — İngiliz hükûmetinin buna verdiği cevapta beynelmilel borçlar meselesinin dünya iktısadiyatını alt üst ettiğini ve İngiliz hükûmetinin çok defa bu hakikate Amerika hükûmetinin nazarı dikkatini celbettiğini bildiriyor. Geçen 15 Kânunuevvel taksiti tediye edildiği zaman, bunun sonuncu tediye olduğunun bildirildiğini, Amerika hükûmetinin müzakereye girişmek vadinde bulunduğunu, fakat müzakerelerin bir netice vermediğini ilâve ediyor. Ve 15 Haziran taksiti için ancak "Borcu ikrar" mahiyetinde olmak üzere iki milyon İngiliz lirası tediye edileceği bildiriliyor. (Borç 19 milyon İngiliz lirası idi).

3 — Amerika Cümhur Reisi Roosevelt bu mektuba cevap olarak borçları ilga, tenzil veya tecil etmek kendi salâhiyeti haricinde olduğunu bildiriyor. Bu, diyor, Amerika mebusan ve âyanının sarih hakkıdır. Ve bu heyet tarafından verilen karar ile Cümhur Reisi bu mesele hakkında her hangi bir karar vermek salâhiyetinden de mahrum edilmiştir. Ancak Amerika hükûmeti her borçlu ile ayrı ayrı müzakereye girişmeğe hazır olduğu gibi, İngiltere ile de bu borçlar hakkında müzakereye âmadedir.

Roosevelt tarafından verilen bu cevapta 19 milyon yerine 2 milyon liranın kabul edileceğine dair hiç bir söz yoktur. Bilâkis tam tediyeden başka bir şey kabul edilemiyeceğini bildiriyor. Ancak İngilizlerin istinat ettikleri nokta şudur: Amerika Cümhur Reisi, bir defa İngiliz hükûmetine bu cevabı verdikten sonra Amerika halkına hitap ederek bir beyanname neşretmiştir. Roosevelt bu beyannamede beynelmilel borçlar meselesi hakkında İngiliz hükûmeti tarafından yapılan tekliften bahsettikten sonra bu şartlar altında iki milyon lirayı kabul etmek zaruretinde kaldığını bildiriyor ve şu dikkate şayan cümleyi ilâve ediyor: "Benim şahsî kanaatim şudur ki bu vaziyette İngiliz hükûmeti borcunu tediye hususunda aciz göstermiş telâkki edilemez„.

İşte İngilizlerin de en çok endişe ettikleri nokta bu idi. Hem parayı tediye etmemek. Hem de acze düşmüş bir devlet vaziyetinde kalmamak.

Gerçi Amerika ve İngiliz hükûmetleri arasında taati edilen resmî notalarda İngliz hükûmeti 19 milyon liralık borcun ancak iki milyon lirasını tediye etmiş bir devlet vaziyetindedir. Ancak Roosevelt'in beyannamesi İngilizlere göre vaziyeti kurtarıyor.

Acaba hakikaten vaziyet kurtarılıyor mu? Yukarıki izahattan anlaşılacağı üzere eğer kurtarılıyorsa bu da zoru zoruna oluyor. Evvelâ resmî muhaberlerde Roosevelt iki milyonu kabul edebileceğini ifade etmiyor. Sanıyen Cümhur Reisinin bunu kabul etmeğe salâhiyeti olmadığını bütün dünya biliyor. O halde kurtarılan vaziyet nedir? Ve bu şekilde tediye eden İngiltere ile hiç tediye etmiyen Fransa arasında bir fark var mıdır?

15 Haziran taksitinin bu şekilde tediyesile beynelmilel borçlar meselesi bitmiş te olmıyor. Bu meseleyi Amerika namına halletmeğe yegâne salâhiyettar olan Meclis, bir kaç güne kadar tatil edecek ve gelecek Kânunusaniye kadar toplanmıyacaktır. Binaenaleyh Meclis toplanmazdan evvel 15 Kânunuevvelde bir taksitin vadesi daha gelecektir.

Ancak "Borcu ikrar" mahiyetinde tediye usulü ihdas edildikten sonra beynelmilel borçlar meselesi "Bir mesele" olmaktan çıkmış demektir. "Borcu ikrar" mahiyetinde tediye edilecek miktar hakkında bir karar yoktur. Bu, borçlunun keyfine kalmış bir mesele olduğuna göre meselâ tek bir İngiliz lirası da ikrar mahiyetinde telâkki edilebilir.

Ahmet SÜKRÜ

Dünya buğday istihsali azaltılacak mı?

İtalyan gazeteleri M. Mac Donald'ın beyanatına nikbinlik şıringası diyorlar

İktısadî bir blok mu?

LONDRA, 25 (Suretimahsusada giden arkadaşımızdan) — Bugün, pazar münasebetile, komisyonlar mutat toplantılarını yapmadılar. Komisyonların şimdiye kadar bir neticeye varmamaları burada nazarıdikkati celbetmeğe başlamıştır.

İktısat komisyonunun mesaisi hakkında Mösyö Mac Donald'ın nikbinane beyanatına Fransızlar iştirak etmektedirler. Fakat İtalyanlar konferansın neticesinden ümitvar görünmüyorlar. Burada İtalyan gazetecileri bilhassa komisyonların çokluğuna işaret etmektedirler.

İktısadî müzakerelerde büyük devletler arasında yalnız buğday meselesinde müspet bir neticeye varılacağı ve bir anlaşmanın yakında imza edileceği ümitleri beslenmektedir.

Fransız heyeti para mütarekesi lüzumunda ısrar ediyor.

Ahmet ŞÜKRÜ

* * *

PARIS, 25 (A. A.) — "Petit Parisien„ gazetesi Londradan aldığı bir telgrafta buğday yapan dört büyük devlet arasında dünya buğday istihsalini yüzde on beş azaltmak esası üzerine bir anlaşma yapıldığı haberini veriyor.

Bu anlaşma, hazır bulunmıyan Avusturalya ile Londra konferansı iktisat komisyonunun tasvibine verilecektir.

Fransız Başvekili Londradaki sefir ile konferans hakkında hararetli hararetli konuşuyor..

İtalyada ümitsizlik

ROMA, 25 (A. A.) — İtalya efkârı umumîyesi Londra konferansının pratik cihetten müsbet bir neticeye varacağına dair pek az bir ümit beslemektedir.

Daha konferans açılmadan evvel, İtalya konferans hakkında mütereddit bulunuyordu. Bu tereddüt altmıştan

(Devamı 2 inci sahifede)

Kadro Ankaraya gitti

Tayyare postasile Ankaraya gönderilen kadrolarda ne var?

Yeni teşkilât ne zaman?

Pr. M. Malche

Pr. M. Malche darülfununun bir senelik muvakkat kadrosunu ikmal etmiştir. Kadro ıslahat komitesi azasından Avni ve Rüştü Beyler tarafından tayyare ile Ankaraya götürülmüştür.

Kadro hakkında alâkadarlar hiç bir malûmat vermemektedirler.

Kadroda epeyce değişiklik vardır. Eski kadro Pr., mualim ve agr. dahil 150 kişilikti. Yeni vaziyette rakam değişmemekle beraber şahsiyetler arasında mühim tebeddülât vardır.

Avni ve Rüştü Beyler Maarif Vekâletine şimdiye kadarki mesai hakkında da izahat vereceklerdir. Maarif Vekâleti kadroyu tetkik edecek ve bazı rötuşlarla tastik edecektir.

Önümüzdeki ay başında Dr. Reşit Galip Beyin, giden heyet azasının kadro ile birlikte İstanbula gelmeleri beklenmektedir.

Darülfünun mahafilinde kadronun esaslarını öğrenmek yolunda büyük bir heyecan ve endişe vardır. Tespit edilen yeni kadronun 20 temmuzda ilânı muhtemeldir.

Darülfünun 31 temmuzda ilga edile ceğinden bu tarihte yeni kadro ile alâkadar olanlara resmî tebligat yapılacaktır.

Ağustos birde üniversitenin yeni hocaları vazifelerine başlıyacaklardır. Kadroyu Pr. M. Malche yaptığı için bir çok hocalar profesöre hususî şekilde müracaat ederek vaziyetlerini öğrenmeğe çalışmaktadırlar.

Islahat komitesi fakülte nakil komisyonlarile birlikte, Pr. M. Malche'in riyasetinde dün, bina ve nakil işleri için son bir içtima yapmıştır.

Bu mevzua ait bütün meseleler tamamlanmıştır. Önümüzdeki ay başında mimar Pr. Egl darülfünun binasında tadilâta ve Cerrahpaşa hastahanesinde anfiyi inşaya başlıyacaktır.

Yeni inşaat işlerile alâkadar bazı müheyyiç haberler darülfünun muhitinden tereşşuh etmektedir. Tıp Fakültesinin yeni teşrihhanesinin maruf Bekirağa bölüğünün olacağı yazılmıştı. İslahat komitesi burada teşrihhane tesisi için 30 bin lira tahsis etmiştir. Haydarpaşadaki teşrihhane ise 70 bin lira sarfedilerek yapılmıştı.

Duyduğumuza göre teşrih müderrisi Nureddin Ali B. yeni teşrihhanenin de 70 bin lira sarfedilerek inşasını, aksi takdirde istifa edeceğini ıslahat komitesine bildirmiştir.

Sofya örfî idare Altında!

Sayısı belli olmıyan tevkifat yapılmıştır

BUDAPEŞTE, 25 A.A. — Sofyadan gelen yolcular bu şehrin dün akşam idarei örfiye altında olduğunu söyliyorlar. Halk şehirden dışarı çıkamıyor. Sokaklarda devriyeler geziyordu. Beynelmilel hatlar müstesna, tren münakalâtı durmuştu. Hariçle telefon muha-

(Devamı 2 inci sahifede)

Türkiye Bulgaristan

Fazıl Ahmet B. Sofya'dan döndü

Bu ayın ortasında Sofyada toplanan münakalât, tayyarecilik, ve turizm Balkan konferansına iştirak eden Türk-Bulgar Dostluk Cemiyeti Reisi Fazıl Ahmet B. dünkü ekspersle şehrimize dönmüştür.

Fazıl Ahmet B.

Bu konferansa Fazıl Ahmet B.den başka Ruşen Eşref, Reşit Saffet Beyler de iştirak etmişlerdi.

Konferans, on beş eylülde Selânikte toplanacak olan dördüncü Balkan konferansına ait

(Devamı 6 mcı sahifede)

İktısadî vaziyetimiz

Amerikalı mütehassıs tetkikat için geldi

M. Walker D. Hines

İktısadî vaziyetimizi tetkike memur edilen heyetin reisi Amerikalı mütehassıs M. Hines, dün Lloyd kumpan-

(Devamı 2 inci sahifede)

Sıhhî öğütler

Milliyet muhterem okuyucularına bir hizmet emelile münderecatı arasına yeni bir sütun ilâve ediyor:

Sıhhî öğütler

Bu sütun Türk doktorluğunun eski bir hâdimi ve güzidesi olan Dr. Şükrü Paşa tarafından yazılacak, Milliyet. karileri haftanın hemen ekseri günlerinde bu sütun içinde kendileri için kıymetli öğütler bulacaklardır.

Güneş banyosu

İlk öğütü bugün 4 üncü sahifemizde okuyunuz.

Londra mektupları

Amerika çekiliyor mu, Rusların rolü nedir?

Konferans vâsıl olabileceği hedefler üzerinde ümitsizliği arttırıyor

Rusyaya karşı müşterek bir tecrit cephesi alınabilir mi? Amerika çekilirse Avrupa devletleri birleşebilirler mi?

Londra: AHMET ŞÜKRÜ

LONDRA, (konferans salonundan) — Londra cihan iktısat konferansının mesaisini takip edebilmek için konferansın teşkilâtını iyice hatırda tutmak lâzımdır. Şimdiye kadar bu teşkilâtı bir kaç defa anlattım. Fakat tekrarında fayda gördüğüm için konferansın komisyon ve tâli komisyonlarını ve bunların hangi meselelerle uğraştıklarını tekrar hülâsa edeyim:

Amerika ve Rus Hariciye Nazırlarının konferansta çekilen resimlerinden..

Bir defa umumî heyet vardır. Bu heyet, konferansın açıldığı pa-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Meydana çıkarılan esrar tenekeleri..

Bir kaçakçı şebekesi daha

6 teneke kaçak esrar yakalandı ve kaçakçılar getirildi

Bundan sonra uyuşturucu maddeler kaçakçılarının da ihtısas mahkemelerine verilmesi düşünülüyor

Gümrük muhafaza teşkilâtı, her gün yeni bir muvaffakıyet elde etmektedir. Muhafaza Başmüdürlüğü, şehrin şurasında burasında müteferrik surette görünen kaçakçılıktan ziyade asıl kaçak membalarını meydana çıkarıp bunları kökünden kurutmak için çalışmaktadır. Bu cümleden olarak İstanbula Orhangazi taraflarından kaçak suretile erar ithal edildiğini haber alan Muhafaza Başmüdürlüğü, evvelki gece yirmi mil sür'atinde bir motorla Yalovaya miktarıkâfi memur göndermiştir. Memurlar, seri bir otomobille gece Yalovadan Orhangaziye gitmişler ve Halim Ağa isminde bir köylünün evinde yaptıkları arama neticesinde altı tenekede altmış okka esrar yakalamışlardır. Memurlar, kaçak esrarları ve Halim Ağayı dün sabah ayni tarikle İstanbula getirmişler ve zabıtaya teslim etmişlerdir. Yakalanan esrar, Kaynar denilen birinci derecede esrar olduğu anlaşılmıştır. Halim Ağanın, şehrimizde esrar kaçakçılığı yapan bazı kimselerle alâkadar olduğu anlaşılmakta, tahkikata devam edilmektedir.

Sahipsiz bavul

Adanada, İstanbuldan gelen trende bir bavulun sahibi çıkmadığından bavul açılmış, içinde dokuz buçuk okka esrar bulunmuştur. Bavulun sahibi aranıyor.

Haber verilmiş

Son eroin kaçakçıları meyanında

(Lûtfen sahifeyi çeviriniz)

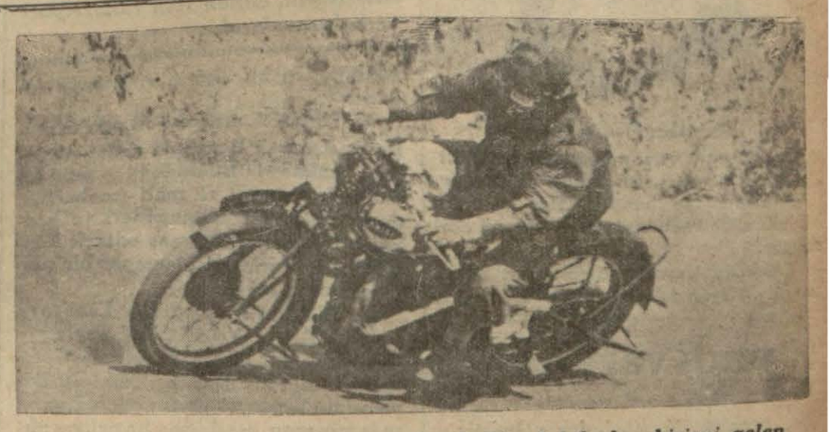

Motosiklet yarışında en kısa zamanda "5:.24„ dakikada birinci gelen Süleyman Efendi yarış esnasında..

— Yarışlara ait yazı 4 üncü sayıfada Spor sütunumuzda —

Tarihî tefrika: 42

Yıldızdan Ordu Köşkune

Yazan: S. N.

Her hakkı (Milliyet) indir.

UNCU APİK VAK'ASI

— 1 —

Uncu Apik kimdir? — Apik'i kim öldürmüştür? — Niçin öldürülmüştür?

Komitelerin tazyikinden şikâyet eden Patrik Magakya Ormanyan Efendinin padişaha verdiği cevap ta, padişahın beyanatı kadar mükemmeldi. Birbirine karşı idare ettikleri "siyaseti kelâmiye,, bilhassa dikkate şayandı. İki.sinin de gayet kurnazça hareket ettikleri muhakkaktı.

Bir kaç gün sonra Patrik Efendinin temenni ve istirhamı üzere itamhane arsası ve eski vergileri affı meseleleri halledilmiş ve Patrik Efendi başkitabet dairesine davet olunarak tebşiri keyfiyetle beraber mühimce bir ihsanı şahaneye dahi nail olmuştu.

Komitenin memaliki mahrusa dahilinde "millî halâs,, ianesi toplaması bir emri vaki idi. Netekim Ormanyan Efendi de bunu itiraf ediyordu.

Son zamanlarda iane hasılâtı, daha doğrusu tahsilâtı azalmış olduğundan komite, Patrik Efendinin dediği veçhile cebir ve tethiş suretile zenginlerden para koparmağa başlamıştı.

İstanbulun en maruf tüccarlarından Uncuyan Apik Efendi, işte bu sırada ve bu yüzden katledildi.

Uncuyan Apik Efendi, hünkârın iyi tanıdığı adamlarındandı. Müteahhitlik yapardı. Müteaddit un fabrikaları tesis etmiş ve işletmişti. İslâm, hiristiyan fukaraya yardımlarile maruf olmuş bir zengindi.

Komite, Uucuyan Apik Efendiye pençesini takmıştı. Komitenin ilk müracaatında Apik Efendi, yardımı esirgememiş, bir miktar iane vermişti. Fakat komite, Uncuyan Apik Efendinin yakasını bırakmıyordu. Işin maskaralığa, ve şantaja dökülduğünü gören ve anlıyan Apik Efendi de para vermiyor, para yerine bol bol nasihat veriyordu.

Komite, buna fena halde kızmış, içerlemiş ve hem ondan öç almak, hem de diğer zenginlere göz dağı olması için Apik Efendiyi öldürtmüştü. Komite, Uncuyan Apik Ef. yi imhaya karar verince, "Ohanes Afaryan,, isminde bir fedaiyi buna memur etmişti.

Komitenin merkez faaliyeti Amerikada idi. Merkum Ohanes Afaryan, aslen Elâziz vilâyeti ahalisindendi. Üç senedenberi Amerikada bir bisiklet fabrikasında çalışmaktaydı. Çok zayıf, çelimsiz, bir gözü sakat bir adamdı. Fakat kura ona isabet edince, hemen komite, eline bir rovelver verdi ve derhal İstanbula gönderdi.

Hınçak fedaisi İstanbula gelir gelmez, Apik Efendiyi şahsan iyice tanımak ve teshis etmek için Kadıköyüne geçti. Apik Efendi. Kadıköyünde Mühürdarda, Mühürdar gazinosu bitişiğinde mükellef, muhteşem bir köşkte oturmaktaydı. Ohanes Afaryan köşkün etrafında kolaçan etmeğe başladı.

Köşkün büyük kapısile arka taraftaki bahçe kapısı önünde iki gün dolaşmıştı.

Apik Efendinin şeklini, simasını, kıyafetini tetkik etti ve bir bahane ile köşkün kapıcısile de konuştu. Artık hiç bir yanlışlığa mahal ve meydan kalmasının imkânı, ihtimali yoktu. Ohanes Afaryan, bu suretle Galatada sokak ortasında Uncuyan Apik Efendiyi öldürdü.

Uncuyan Apik Efendinin katli, Sultan Abdülhamidi pek ziyade müteessif ve müteessir etmişti. Apik Efendinin hemşire ve biraderinin konağına gönderilen memuru mahsus, padişahın taziyet, teessüf ve teessürlerini iblâğ etti.

Abdülhamit, katilin derhal bulunmasını emretmişti. Ohanes Afaryan, komisyonu mahsusumuzun gayret ve ihtimamile bir gün içinde yakalandı. Katil, cinayeti ikadan sonra Beyoğluna kaçmış ve Bahçe hamamının köşesindeki dükkânda perükârlık eden Simonun evine saklanmıştı. Zabıtanın sıkı araştırması neticesinde merkum, orada derdest edildi.

Katilin soğuk kanlılığı şayanı hayretti; hiç kılını kıpırdatmadan, fütürsuzca cinayeti itiraftan çekinmemişti. Apik Efendi, komitenin emrile öldürdüğünü açık açık söylüyordu. Ohanes Afaryan, mahkemei cinayette muhakeme edilerek idam edilmişti.

Fakat bu muhakeme, hâdisesiz geçmedi. O devirde hemen her vesile ile ecnebi hükûmetlerin, devletin her türlü işine müdahale etmek istemeleri, her şeye burunlarını sokmaları moda idi.

Apik Efendinin katli vak'asında da Amerika konsoloshanesi, "mehmi,, sıfatile sahneye çıkmıştı. Ohanes Afaryan, üç sene Amerikada bulunduğu için Amerikalı addediliyordu. Konsoloshaneye, merkumun Elâziz ermenilerinden olduğu vesaikle, delâille anlatıldı. Konsolosun bu fuzulî ve mânasız himayeden vazgeçmesinde ısrar edildi. Ohanes Afaryan, Osmanlı teb'asından ve Amerikanın hiç bir himaye ve müzaheret hakkı yoktu ve olamazdı. Müdahalei vakıayı baş müddeiumumî Cemalettin Bey bertaraf etmeğe muvaffak olmuştu.

Bu ayrı ve gülünç bir hikâyedir.

(Arkası var)

Yarın:

UNCU APİK VAK'ASI

—2—

Muvakkaten ihtida eden kon soloshane tercümanı. — Komitenin emri. — Tercüman, ağzı açık kalmış!

bulunan altı kişinin, kaçakçılık yaptıklarına dair Komisyoncular Birliği tarafından gümrük idaresine muhtelif tarihlerde defalarla iş'aratta bulunulduğu haber verilmektedir.

İhtisas mahkemesine

Altın ve uyuşturucu maddeler kaçakçılığı yapanların ihtısas mahkemelerine sevkedilmeleri ve bunların ağır cezalara tâbi tutulmaları tekarrür etmiştir. Bu hususta hükûmet merkezinden resmî tebligata intizar edilmektedir.

Bugün adliyeye veriliyorlar

Kalyoncu kolluğundaki eroin kaçakçılığı tahkikatına dün dedevam edilmiştir.

Bazı muvaceheler yapılmış, Petro oğlu Koço isminde biri yakalanmıştır.

Bu şahıs Leandiros'un piyasadan aldığı afyonların zâhirde komisyoncu-

Kaçakçı Halim Ağa

sudur. Bunun yazıhanesi aranmış, iki filitre bulunmuş, müsadere edilmiştir.

Zabıtaca Salâhaddin Bey isminde birisinin de malûmatına müracaat edilmiştir.

Tahkikat evrakı bitirilmiştir. Maznunlar bugün adliyeye verileceklerdir.

İktısadî vaziyetimiz

(Başı 1 inci sahifede)

yası vapuru ile şehrimize gelmiştir.

M. Hines'i, Ankarada bulunan mütehassısı heyet namına ikinci reis M. Sommerville tarafından vapurda karşılanmıştır.

M. Hines dün akşam trene yetiş-

Sofya örfî idare Altında!

(Başı 1 inci sahifede)

bereleri de kesilmişti.

Polis memleketi heyecan içinde bırakmakta devam eden Makedon yalıların cinayetlerine karşı koymak için bir çok taharriyat ve sayıları ne kadar olduğu belli olmıyan tevkifat yapmıştır.

Bulgar ajansının tebliği

SOFYA 25 A.A.— Bulgar Ajansı bildiriyor:

Mebusan meclisi, Makedonya cinayetlerine bir nihayet vermeyi istihdaf eden ceza kanununun cezaî ahkâmını teşdit ve yalnız cinayetler için değil belki ayni zamanda her hangi bir teşekkülün emriyle icra edilen cinaî teşebbüsler failleri için idam cezasını derpiş eylemekte olan kanun lâyihasını ikinci okunmasını müteakip kabul etmiştir.

Ayni maksatla ve hükûmetin emriyle dün gece polis kuvvetleri askerî kıtaların müzaheretiyle paytahtın etrafını kuşatmıştır. Sokaklarda her türlü hareket kesilmiştir. Ehali öğleye kadar evlerinden çıkmamak mecburiyetinde bulunmaktadırlar. Polis bu esnada silâh müsadere ve bazı şüpheli eşhası tevkif etmek için taharriyatta bulunmaktadır.

mediğinden bu akşam Ankaraya gidecektir.

M. Hines, Ankarada on on iki gün kadar kalarak İstanbula avdet edeceğini, Ankarada bulunduğu müddet zarfında iktısadî ve malî mehafille, deniz nakliyatı mümessilleri ve bankalar müdürlerile temas ederek kendilerinin fikirlerini alacağını bir muharririmize söylemiştir.

M. Hines, 12 ağustosta Londraya giderek İktısat Vekili Celâl Beyle görüşecektir. M. Hines, Londrada Cümhuriyet Merkez Bankası Müdürü Salâhaddin Beyle de temas ederek yazacağı raporun esaslarını hazırlıyacaktır.

Dün geceyi Perapalas otelinde geçirmiştir.

M. Hines 1922 senesinde de şehrimize gelmiş, kısa bir müddet kalmıştı.

HARİCİ HABERLER

Berlin üzerinde

Meçhul tayyarelerin nereden geldikleri anlaşılmadı

BERLİN, 25 A.A. — Wolff ajansı Alman hükûmeti aleyhine beyanname atan tayyarelerin 3 metre kadar yüksekten ve oldukça kalın bir bulut tabakası üstünden uçtuklarını fakat bulutların aralarındaki boşluklardan Berlin şehrinin mahallelerini görebildiklerini kaydetmektedir.

Makinelerin hangi tipte olduklarını, nereden geldikleri ve nereye gittiklerini anlamak kabil olamamıştır. Herhalde bu hareket gayet iyi hazırlanmıştı ve Berlinde bulunan bazı ihtilâlci merkezlerle alâkadardır.

Almanya'nın bu çeşit ve daha mühim taarruzlara mukabele için vasıtaları olmadığı için hükûmet silâhları bırakma konferansı başlayınca, memleketin pek az olan emniyet şartları üzerinde ısrar edecektir.

BERLİN, 25 A.A. — Söylendiğine göre Hugenberg, reisicumhura istifasını vermiştir. Hindenbourg henüz istifayı kabul etmemiştir.

Fransızların şüphesi

PARİS, 25 A.A. — Havas Ajansı bildiriyor: Fransız gazeteleri bir takım tayyarelerin Berlin üzerinde uçmuş oldukları suretindeki esrarengiz haberi terreddüt ve şüphe ile karşılamaktadırlar.

Komünistler mi?

BERLİN, 25 A.A. — Conti Ajansı bildiriyor: resmî mehafil, Alman hükûmetinin dün Berlin üzerine gelen komünist propagandacı tayyareleri meselesine büyük bir ehemmiyet vermektedir. Bu hususta tedbirler almıştır.

Macaristan ve Muahedeler

Başvekil Trianon muahedesinin tetkikini istiyor

BUDAPEŞTE, 25 A.A. — Mecliste verdiği bir nutukta, başvekil M. Goemboes, hanedan meselesinde de diğer meselelerde olduğu gibi, evvelâ milletin menfaatı ve memleketin istikbali düşünülmek lâzım geldiğini söylemiş, Macaristanın Trianon muahedesini yeniden tetkik meselesini daima ruznamesinde bulundurmasını ilâve etmiştir.

Hakikî bir sulh havası yaratmak lâzımdır, ve M. Mussolini'nin meziyeti milletleri bu yola sevketmeğe başlamış olmasındadır. Dörtler misakı da silâhları bırakma meselesinin hallini de kolaylaştırmaktadır. Bir kısmı silâhlı, bir kısmı silâhsız milletler olmamalıdır.

Almanya'ya seyahati münasebetile, M. Goemboes, eğer Avusturya, Macaristan'ın fazla mahsulünü almış olsaydı, gayesi bilhassa Alman - Macar iktısadî münasebetlerinin sıkılaşmasına matuf olan bu seyahate lüzum kalmıyacağını söylemiştir.

Hanedan meselesi şimdiki halde günün meselesi değildir, ve iktidar harisi olanlar memleketin ahenğini bozmamalıdırlar.

Avusturya - Macaristan birleşecek mi?

ROMA, 25 A.A. — Giornale d' İtalia, Avusturya - Macaristan birleşmesi meselesinin avdet ederek bir projenin mevcudiyetini tekzip ediyor fakat şunları ilâve ediyor:

"Eğer istikbalde Avusturya ile Macaristan arasında daha büyük bir yaklaşma olursa, Küçük İtilâf devletleri münakaşaya müdahele için en az salâhiyettar mevkide olacaklardır.

Rusya - Amerika

NEVYORK, 25 A.A. — Board of Trade, reisicumhura gönderdiği bir mektupta, Sovyet hükûmeti ile tabiî ve siyasî münasebatın alınmasını istemiştir.

İş konferansı

BERLİN, 25 A.A. — M. Ley, Almanya'nın bundan sonra beynelmilel iş konferansına iştirak etmek için vermekte olduğu senede bir milyon marktan kurtulacağını ilâve ederek şu sözleri söylemiştir:

— İş konferansında bulunduğum müddet esnasında doğru hareket etmenin hiç bir zaman işe yaramıyacağına kanaat getirdim.

Hava bayramı

İngilterede büyük bir hava bayramı yapıldı

LONDRA, 25 A.A. — Dün öğleden sonra büyük bir hava bayramı yapılmıştır. Bayrama 200 den fazla her çeşit askerî tayyareler iştirak etmiştir. Bir bombardıman tayyaresi ile bir muharebe gösterişi yapmışlar, bombardıman tayyaresi iki avcı tayyaresini "düşürdükten sonra" mağlûp etmiştir.

Sonra Handcap yarışı, mülâzım Welester tarafından vesaiti saatte 240 kilometre ile kazanılmıştır.

Bir tayyare yere inmek mecburiyetinde kalmıştır.

Arbedeler

VARŞOVA, 25 A.A. — Pat Ajansından: Lancut'dan bildirildiğine göre, ayın 22 inci günü Grodzisk - Dolng kilisesi civarında yapılan dinî bir merasime iştirak edenleri kim oldukları belli olmıyan kimseler dağıtmak üzere üzerlerine hücum etmişlerdir. Kargaşalığa mani olmak istiyen iki polis memuru, kavga arasında ölmüştür. Arkadaşlarının yardımına koşan iki polis memuru daha hücuma uğramışlar ve vaziyeti tehlikeli görünce silâhlarını çekmişler altı kişiyi öldürmüşlerdir.

Graf zeppelin

ŞERREBRUCK, 25 A.A. — Graf Zeppelin Sarrede yere indi Friedrichshafen'den gelen dirijablin bu seyahatı halk tarafından büyük tezahurat yapılmasına sebep olmuştur, ve "Deutschland Uberalles" millî marşı söylenmiştir.

Siyasî cinayet mi?

Sofya civarında torba içinde bir baş bulundu

SOFYA 25 A.A. — Dün Sofya civar mahallerinden birisinde, boğulmuş bir adam bulunmuştur. Adamın başı bir torba içinde idi ve torbanın üzerinde şu yazı vardı:

"Bütün casusların encamı budur. O.R.I.M."

Boğulan adamın kim olduğu anlasılamamıştır.

Orta Avrupanın Yeniden tanzimi

ROMA, 25 A.A. — M. Benes'in Londra ve Paristeki görüşmeleri hakkında matbuatta mütalealar olmasına rağmen, bu M. Benes Londra konferansında İtalya murahası ile de görüştüğünden dolayı İtalyada büyük bir alâka uyandırmaktadır.

Orta Avrupanın yeniden tanzimi için noktayı nazarından tamamile İtalyan noktayı nazarının aleyhinde olmadığını telâkki ediyor.

İtalyan gazeteleri, Çek hükûmetinin orta Avrupa devletlerini bir blok halinde toplanmağa müsait olduğunu, Romanın bu noktada aleyhtar olduğunu yazmaktadırlar.

Atlas okyanosu seferi geri kaldı

ORBETELLO, 25 A.A. — Jeneral Balbo'nun Atlas Okyanosu seferine bu sabah başlaması mukarrer idi. Fakat havanın fenalığından dolayı yeniden tehir edilmiştir.

Almanya ve silâhsızlanma konferansı

BERLİN 25 A.A. — Iyi haber alan kimseler, Almanya'nın silâhları bırakma konferansının tehir edilmesine mümanaat edecektir.

Almanya, Cenevre konferansının müsbet neticeler vermesini istiyecektir.

İtalyanın yeni denizaltı gemileri

ROMA, 25 A.A. — 60 metre uzunluğunda, 6,40 metre genişliğinde Zaffiro deniz altı gemisi çarşamba günü denize indirilecektir. Bu gemi deniz üzerinde 600 deniz altında 840 tonilâto çekmektedir. 15 mil sürati olan geminin torpil atmağa mahsus 8 aleti vardır.

SON DAKİKA

Filistinde Yahudi Cemiyeti Reisi öldürüldü. Karışıklık başlıyor!

BEYRUT, 25 A.A. — Filistinde Araplarla Yahudiler arasındaki gerginlik bütün şiddetiyle devam ediyor. Filistindeki Yahudi cemiyeti reisi meçhul iki şahıs tarafından öldürülmüştür. Devam eden bu gerginlik yüzünden Filistinde karışıklıklar çıkması beklenilebilir.

Hat üstünde iki ceset bulundu

İZMİR, 25 (Milliyet) — Aydın demiryolu hattında biri Sarayköy, diğeri Burhaniye istasyonu civarında olmak üzere iki ceset bulunmuştur.

Bunların gece buradan Egirdire giden tenezzüh treni tarafından ezildiği zannedilmektedir.

Dahiliye vekili bugün geliyor

ANKARA, 25 A.A. — Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey bir kaç gün kalmak üzere bugünkü trenle İstanbula hareket etmiştir.

Âli iktısat meclisi

ANKARA, 25 A.A. — Sumer Bank umum müdürlüğüne tayin edilen Nurullah Esat Beyden inhilâl eden âli iktısat meclisi umumî kâtipliğine mülga ticaret mukaveleleri tetkik dairesi reis muavini Enis Behiç Beyin tayini âli tasdika iktiran etmiştir.

Âli iktısat meclisi temmuzun onunda mutat içtimalarına başlıyacaktır. Meclisin ruznamesinde 932 tediye muvazenesi, iş kanunu lâyihası hakkında mütalea ve ormanlarımızdan en iyi istifade şekillerinin taharrisi vardır.

Vatikanda bomba patladı yaralı var

CİTE DE VATİKAN, 25 A.A. — Sen Piyer kilisesi kapısı altında bir bomba patlamış, birisi ağır olmak üzere iki kişi yaralanmıştır.

Adanada bunaltıcı sıcaklar

ADANA, 25 A.A. — Bunaltıcı sıcaklar günden güne fazlalaşmaktadır. Taze üzümün okkası 40, incirin 20 kuruştur. Sebze bu sene pek mebzul ve ucuzdur.

Fırka idare heyetinin kararları

ANKARA, 25 A.A. — Cumhuriyet Halk Fırkası umumî idare heyeti bugün toplandı.

Vilâyetlerin son kongrelerinden gelen dileklerin muhtelif teftiş raporlarının tetkikına başlandı.

Afyon vilâyet idare heyetinin seçimi tasdik edildi. Halkevleri intizamlı çalışmasına engel olacak bazı haller hakkında evlerden gelen müracaatlar tetkik edildi. İntizamlı bir birlik altında çalışmayı temin için talimatnameye zeyl olarak tesbit ve kabul olunan maddenin umumî reislik divanına arzına karar verildi.

Trahom mücadele teşkilâtı

ADANA, 24 A.A. — Şehrimizde bulunan trahom mücadele reisliği teşkilâtının Gaziantepe nakli için Sıhhiye Vekâletinden emir gelmiştir. Nakil hazırlıklarına başlanmıştır. Reis ve memurlar bir kaç güne kadar hareket edeceklerdir.

Altınordu Macarlarla berabere kaldı

İZMİR, 25 (A. A.) — On gündenberi şehrimizde bulunan Macar Kispst takımı bugün dördüncü maçını takviyeli Altınordu ile yaptılar.

Günün pazar olması dolayısile saha pek kalabalık değildi. Birinci devre güzel bir oyun gösteren Altınordulular bir gol atarak devreyi 1 - 0 galip bitirdiler.

İkinci haftaym başlar başlamaz Altınordu muhakkak bir gol fırsatı kaçırdı. Haftaymın son dakikalarına kadar galip vaziyette oynıyan Altınordu Macarların soldan yaptıkları bir akın esnasında topun kaleye girmesine mâni olamadılar. Ve oyun 1 - 1 e berabere vaziyete girdi.

Her iki takım da galibiyet golü çıkarmak azmile çalışmağa başladılarsa da havanın kararması yüzünden oyun yedi, sekiz dakika evvel tatil edildi. Macarlar son maçta bir bire berabere kaldılar.

Dünya buğday İstihsali

(Başı 1 inci sahifede)

fazla hükûmetin temsil edilmesi ile artmıştı. Buna mukabil dörtler misakının yapılması Londra konferansının bu misali nümue olarak alacağı ümidini vermişti.

Amerika'nın vaziyeti inkisarla karşılanmış olmasına rağmen pek fena bir şekilde bulunmamıştır.

M. Mac Donald'ın beyanatını, "Stampa,, gazetesi, nikbinlik şırıngası olarak telâkki ediyor. Ve "Messagero,, gazetesi bu beyanatın hakikattan ziyade M. Mac Donald'ın kuvvetli nikbiniğini gösterdiğini yazıyor.

Ayni gazete tali komisyonlar sayısının çokluğundan bahsederek, konferansın bundan sonra okadar çocuğa, çocuklarının çocuklarına, yeğenlere, yeğenlerinin yeğenlerie sahip olduğunu söylüyor ve Lodradaki gazeteciler için bir şecere çıkarmak lâzım geldiğini yazıyor.

Bir çok gazeteler ve Mattino Amerikanın kudretsizliğinin Avrupa kuvvetlerinin iktisadî bir blok teşkiline müsait bir şekilde olduğuna dair haberleri kaydediyorlar.

Görünüşe nazaran İtalya bu neticeyi beterinden sakınmak üzere kabul edecek ve mümanaat etmiyecek bir vaziyet almıştır.

Fransızlara göre

PARİS, 25 (A. A.) — Londra para ve iktisat konferansındaki müzakereler için "Excelsior,, gazetesi M. Mac Donald'ın gösterdiği nikbinliğe Fransız heyeti murahhasasının da iştirak ettiğini yazmakta ve şunları ilâve etmektedir.

"Para mütarekesi olmadan ve olmadıkça gümrük mütarekesi olamaz. Fakat doların İnflation yokuşunda durması kabildir. Ve tarife sahasında mahdut bir uzlaşma kabildir. Müzakerelerde Fransa makul hareket etmiş olmaktan başka bir şey istemiyecektir. Bu makul oluşu, Fransız maliye nazırı M. Bonnet bir çok heyeti murahhasalara göstermiştir.

Fransa Londrada yalnız başına kalmış değildir. Bunu hükûmetin kontrolü altında müstahsillerle doğrudan doğruya anlaşmalar yaparak beynelmilel istihsali tanzim için Fransanın projesinin aa çizgilerinin kabulü suretile göstermiştir.

Yeni bir müşkül

LONDRA, 25 (A. A.) — Amerikanın "iktisadi buhranın başlangıcı ve sebebi milli olmak itibarile her şeyden evvel ilâcın da milli kadro içinde aranması lâzımdır,, Noktai nazarı yalnız bütün heyeti murahhasaların ümitlerinin değil, M. Roosevelt'in Londra konferansından evvel yaptığı beyanatın da aksinedir.

Londra konferansına evveki gün Amerika heyeti murahhasası tarafından bildirilmiş olan bu noktai nazar ve M. Hull'ün beyanatı beklenildiği kadar büyük bir akis uyandırmamıştır, zira mevcut olan inkisar o kadar büyüktü ki, daha büyüyemezdi. Bu takdirde Amerika heyeti murahhasasının vaziyetinin, Londra konferansının gayelerinde bir coğuna erişmesini ne kadar güçleştirdiği kolayca anlaşılır.

Bütün dikkat şimdi, iktisadi müzakerelere, bilhassa buğday meselesinde yapılacak olan anlaşmanın yakında imzalanması ihtimali üzerine toplanmıştır.

VİYANA, 25 (A. A.) — Maliye nazırı, bugün Londraya gitmiştir. Konferansta Avusturya heyeti murahhasası riyasetini alacaktır.

M. Baldvin Rusya hakkında ne diyor

LONDRA, 25 A.A. — M. Baldwin, Glasgow'da söylediği bir nutukta şunları demiştir:

"Mühendislerimizin Moskova'da gördükleri muamele, belki Moskova'nın telâkki ettiği adalete uygundur, fakat bizim İngiltere'deki telâkkilerimize ugun değildir.

M. Baldwin ticarî münasebetleri anlatmış, Rusya'ya ihracatın durdurulmasının İngiltere'ye büyük bir zarar vermemiş olduğunu söylemiştir.

Gümrük duvarlarından bahseden M. Baldwin muayyen bir tarife tatbikinin fiyatların istikrarsızlığı ve döviz'in oynaması yüzünden kabil olmadığını söylemiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Tırpan

Hanımlar gazeteci

Hanımlar Birliği hafta içinde yeni idare heyeti seçtikten sonra mühim kararlar vermiş.

Bu mühim kararların başında hanımların bir gazete çıkarmaları meselesi var.

İlk kadın gazetesini zannederim hüriyetin ilk yıllarında bilmem neinisvan ismi altında hocamız Celâl Sahir Bey çıkarmıştı. Bundan sonra kadın ve erkek bir çok haveskârlar türlü türlü isimlerle bir çok kadın mecmuaları, gazeteleri çıkardılar ve pek tabiî olarak batırdılar.

Bizde garip bir âdettir. Bir meslek, fikir, sanat cemiyeti meydana çıktı mı ilk işi bir gazete neşretmek olur. Bir zamanlar yeni tesis edilen her hususî, resmî daire için ilk iş bütçeye otomobil faslı ayırmaktı. İşte onun gibi.

Hanımlar Birliği gazete çıkaracak ta ne olacak, ne yapacak, ne yazacak, kim okuyacak!

Babıâlî caddesinin kırk yıllık kurt olmuş anaç muharrirleri başlı başlarına çıkaramıyorlar da belli başlı kurulmuş, tutulmuş bir kaç gazetenin başına üşüşüyorlar. İşlerin bu kadar kesat, fikirlerin bu kadar bayat olduğu bir zamanda Hanımlar Birliği gazete çıkaracak ta kim alâkadar olacak!

Davet ettikleri konferanslarda halka, yani aza yazılan işçi, daktilo, kâtip hanım kadıncık hemcinslerine Avrupanın yüksek iktisat ve siyaset meselelerinden, Akvam Cemiyeti kararlarından bahsedip uyutan, gazetelere beyanatlarında Avrupa kongrelerindeki parlak nutuklarından demvurup kâfî miktar çene mahsulü satan hanımefendilerin bu yüksek fikirlerini bir de gazete sütunlarında dinlettmeğe kalkmaları şu sıcaklarda pek tahammül edilemiyecek bir külfettir zannederim.

Kongrelerinde birbirlerine yeni şapkalarının biçimini, yeni tuvaletlerinin cicibicisini gösterip yürek gıcıklıyan hanımefendilerin böyle pek yüksek makamlardan gazel okuyacak yerde şöyle biraz yelkenleri gevşetip yetişen genç kızların fikrî ve içtimaî seviyeleri le meşgul olsalar, her gün biraz daha çürüyen kadınlık şeref ve gururunu kurtaracak ahlâkî ve terbiyevî propagandalarla uğraşsalar bu hizmetleri gazete çıkarmaktan, bilmem hangi hasta ve alil ecnebi kokonasına ziyafet çekmekten, kongrelerde yeni şapka modelleri teşhir etmekten çok daha değerli olur zannederim.

Burhan CAHİT

Vapurlara kıymet

Hususî vapurlara kıymet takdir için teşekkül eden heyet, dün de bir içtima yapmıştır. Heyet, bugün Fuat Bey ve rüfekasına ait (Bartın) ve aym 28 inde Kocaeli Şirketinin (Uğur) ve (İzmit) vapurlarına kıymet biçecektir. Heyette vapurcular namına aza bulunan Mösyö Jonyo'nun takdirkıymette naazrıdikkate alınmasını istediği esasları havi formül henüz tetkik edilmemiştir.

6 bin lira açık!

Galata İthalât Gümrüğü muhasebesinde ahiren vefat eden bir kâtibin hesaplarının tetkiki neticesinde kuyudatta tahrifat suretile altı bin lira açığı çıkmıştır.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

22 HAZİRAN 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikraz dahili	98,25	Ergani	19,40
1933 İstikrazı	95.—	Elektrik	—.—
Şark d. yolları	2.75	Tramvay	—.—
D. Muvahhide		Tünel	—.—
Kuponsuz	51,25	Rıhtımı	18.—
Gümrükler	8,75	Anadolu I	44,45
Saydî mahl	7.—	" III	44.—
Bağdat	11.75	messil kuponsuz	48.10
T. askeriye	7,75		

ESHAM

İş Bankası Nama	9,50	Telefon	
" " Hamiline	9,50	Bomonti	13.—
" " Müessis	102	Terkos	21,65
Anadolu Hisse	25.10	Çimento	29,50
Tramvay	51.30	İttihat dey	13,—
Reji	3,55	Şark dey.	20,90
Şir. hariye	15.—	Balya	2.—
		Şark m. ecza	2.50
			2,85

ÇEK FIATLARI

Paris	12,06	Prağ	15,94
Londra	716	Viyana	4,40
Nüyork	58,775	Madrit	5,61
Milano	905	Berlin	1.98
Brüksel	33880	Viyana	4,40
Atina	81.015	Peste	3.7825
Cenevre	2,45,60	Belgrat	34,92
Sofia	67.745	Bükreş	79,97
Amsterdam	1,18,375	Moskova	1,088

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	170	1 Şilin, Av.	25.—
1 İsterlin	720	1 Pezeta	18.—
1 Dolar	172	1 Mark	49.—
20 Liret	219	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	116	1 Penga	30.—
20 Drahmi	25.—	20 Ley	24.—
20 i. İsviçre	815	20 Dinar	55.—
20 Leva	25.—	1 Çernoveç	—.—
1 Florin	84.—	1 Altın	925
21 Kur. Cek			

Ekonomi

Fındık satışı

Nerelere ne kadar fındık satıyoruz?

İhracat Ofisi, başlıca büyük fındık ihracat merkezlerimiz olan Gireson, Ordu ve Trabzondan 1931 senesi mevsim iptidasından Mayıs 1933 sonuna kadar yapılan fındık ihracatımız, ameli ticaret odalarından aldığı malûmata müstenideN tespit etmiştir.

Buna nazaran mezkûr müddet zarfında Giresondan muhtelif memleketlere 1,790,353 Türk lirası kıymetinde 4,956 ton iç, 1,387 ton kabuklu fındık sevkedilmiştir.

Ayni müddette Trabzondan muhtelif memleketlere yapılan ihracat 6,823 ton iç, 326 ton kabuklu fındık olmak üzere 2,226,444 lira kıymetindedir.

Gene ayni müddet zarfında Ordudan 758, 892 lira kıymetinde 98 ton kabuklu, 3,691 ton iç fındık ihracatı vakı olmuştur. Bunların yekûnu 4,775,894 lira kıymetinde, 1,820 ton kabuklu ve 14,469 ton iç fındık tutmaktadır.

9 ay sonra resim alınacak

31 aMyıstan evvel gelen şekerlerin daralarından şeker gibi resim alınmaması emri gelmiştir.

31 Mayıstan sonra aramızda ticaret müahedesi ve motos mevcut olan yerlerden gelen şekerlerin daralarından yeni gümrük tarifesinin mer'iyetinden 9 ay sonra resim alınmağa başlanacağı gümrüklere tebliğ edilmiştir.

Viyana kongresinin kararları

Viyanada toplanan beynelmilel ticaret kongresi mukarreratı, kongrede İstanbul Ticaret odasını temsil eden murahhasımız tarafından odaya bildirilmiştir.

Bu mukarrerattan en mühimmi şudur: Kongre, vergilerin toprağında ikamet edilen devlete mi, yoksa tabiiyetinde bulunulan hükûmete mi verilmesi lâzım geldiğini tetkik etmiş ve toprağında ikamet olunan memlekete verilmesi icap edeceğine karar vermiştir. Kongre, bu kararını hükûmetlere bildirmeği ve bu hususta teşebbüsat icrasını da kararlaştırmıştır.

İtalyaya ihracat az

Son zamanlarda İtalya ile ticaretimiz azalmıştır. İtalyaya bu seneki ihracatımız, geçen seneye nazaran yarıdan aşağıdır.

Amerikadan istenen şeyler

Avrupa ve Amerikada bazı müesseseler Ofise müracaatla memleketimizden balmumu, ceviz kütüğü, bağırsak, yapağı, ham deri almak istediklerini bildirmişlerdir.

Muafiyet istihkakları veriliyor

1931 senesinde müddeti biten eski muafiyet listesine dahil sınaî müesselere, geçen senenin Temmuz ayına ait muafiyet istihkaklarının verileceği sanayi müdürlüğüne bildirilmiştir.

İskenderiye seferleri

Seyrisefain idaresinin İstanbul - Pire - İskenderiye hattını ilga etmesi, her taraftan bu servisin idamesi lehinde teşebbüsat vukuunu istilzam etmiştir.

Bu hattın ilgasının başlıca sebebi, senede 150 bin lira zararı mucip olması idi. İlga keyfiyeti, İktısat Vekâletinin tasvibine iktiran etmiştir.

Bunun üzerine (Ankara) vapuru, son seferi yapmak üzere geçen salı günü İskenderiyeye hareket etmiştir. Görülen lüzum üzerine, İskenderiyeye, yarın da Eğe vapurunun hareketi tekarrür etmiş ve dünkü nüshamızda çıkan ilân ile Seyrisefain idaresi keyfiyeti alâkadarlara bildirmiştir.

Evvelce de yazdığımız veçhile 1 temmuzda faaliyete başlıyacak olan (Devlet Denizyolları İşletme İdaresi) bu hattın idame edilip edilmiyeceğini tetkik ederek vereceği kararı, vekâletin tasvibine arzedecektir.

Deniz ve Hava Müsteşarı Sadullah Bey, İskenderiye hattının 30 hazirandan itibaren, Seyrisefainin diger bütün teşkilâtı gibi lâğvedileceğini ve 1 temmuzda faaliyete geçecek olan Devlet Denizyolları İdaresinin bu hattı idame edip etmiyeceği şimdiden kestirilemiyeceğini söylemiştir.

Deniz ve Hava Müsteşarı Sadullah Bey, tasfiye komisyonunun ikmalimesai ettiğini söylemiş ve 65 memurun tekaüde ve 35 memurun da tasfiyeye tâbi tutulması tekarrür eylediğini ve bunlara bu hafta içinde tebligat yapılacağını teyit etmiştir.

Yunan malları sergisi

Yunan Ticaret Odaları, İstanbulda Yunan mallarını teşhir için daimî bir sergi açmıya karar vermişlerdir. Yunan Hükûmeti, bu hususta hükûmetimiz nezdinde iltimasta bulunmuştur. İktısat Vekâleti bu serginin açılmasına müsaade etmiştir. Serginin açılması için Ticaret ve Zahire Borsası veya piyasa civarında diger bir yerde münasip bir bina bulunacaktır.

Kısa haberler

* *Naki B.* — Ticaret Umumî Müdürü Naki Bey, dün de Ticaret Müdürlüğünde meşgul olmuştur. Naki ve Cemal Ziya Beyler yarın Sofyaya hareket edeceklerdir.

* *Bir prenses geldi* — Mısır Krallığı hanedanından Prenses Zübeyde

Belediyede

Gizli liste

Fırınlar yeni bir sistemle teftiş edilecek

Belediye bütün mıntakalardaki fırınları anî olarak teftiş için bir gizli liste hazırlamış ve bazı tertibat almıştır. Son zamanlarda fırınlardan çok şikâyet edilmektedir.

Şimdiye kadar yapılan teftişlerde 151 fırın gezilmiş ve binden fazla eksik ve hamur ekmek müsadere edilmiştir.

Lokanta büyültülüyor

Belediye lokantasının yeniden tevsi ve tanzimi kararlaştırılmıştır. Lokantada bir de lüks salon vücuda getirilecek ve resmî dairelerin ziyafetleri burada verilecektir.

Umumî içtima yapılacak

933 senesi belediye ve idarei hususiye bütçesile yapılacak inşaat ve tamirattan, kaza ve belediyelere ait olanlarının programını tanzim etmek için yakında belediye kaymakamlar ve belediye başmühendisleri bir içtima yapacaklar ve kendi mahallî ihtiyaçlarını bildireceklerdir.

Bu içtimada her belediye şubesine ne kadar tahsisat verileceği tespit edilecektir. Bu seneki bütçe, geçen seneye nazaran daha erken tasdik edilerek gönderildiği için bu sene inşaat ve tamirat işlerine daha erken başlanabilecektir.

İki yol yapılıyor

İstanbul Balıkpazarı caddesile Eminönünden Keresteciler yangın yerine kadar deniz sahilindeki kaldırımların tamirine başlanmıştır. İstanbulun en işlek caddelerinden olan bu iki yol parke taşlarla tamir edilmektedir.

M. Agaş gidiyor

Şehir mütehassısı M. Agaş, bugün Parise avdet edecektir. M. Agaş, Pariste raporunu yazarak İstanbul belediyesine gönderecektir.

Vilâyette

Edirne yolu

Hükûmet yardım etmezse yapılamıyacak

Gerek vilâyetler arasında münakalâtı kolaylaştırmak ve gerek otomobilli seyyah celbini temin etmek için İstanbul ile Edirne arasında muntazam bir asfalt şose yapılması için vilâyetin evvelce teşebüsatta bulunduğunu yazmıştık.

Son defa bir heyet te Edirneye kadar otomobil ile giderek bu hususta tetkikatta bulunmuştur.

Aldığımız malûmata göre bu yol, halen çok fenadır. Bu şekilde otomobil ve otobüs servisleri muntazam olmaktan çok uzak bulunmaktan başka bazan da tehlikeli olduğu görülmüştür.

Bununla beraber bu yolun yapılması büyük paraya ihtiyaç göstermektedir. Halbuki Edirne Vilâyetinin bütçesinde açıklık vardır ki, bu vaziyette para vermesi mümkün görülemiyor.

Alâkadarlar bu yolun bilfiil hükûmetin de büyük mikyasta yardımile olacağı mütaleasındadır. Hükûmetin büyük yardımı olmadan işin başarılması mümkün görünmemektedir.

Tayinler

Fener nahiye müdürü Hikmet Bey Sinekli kazası kaymakamlığına tayin edilmiştir. Hikmet Beyin yerine de Atıf Bey isminde bir zat Fener nahiye müdürü olmuştur. Her ikisi de yeni vazifelerine başlamışlardır.

Tapuda yeni tayinler

Alemdar mıntakası tapu sicil muhafızlığına tayin edilen Aydın tapu sicil muhafızı Talât Bey evvelki gün şehrimize gelmiştir.

Umum Müdürlük tarafından verilen bir emirle Alemdar mıntakası tapu sicil muhafızlığı dünden itibaren filen yeni işe başlamıştır. Lâzımgelen kadro ikmal edilmiş ve muavinliğine de İstanbul tapu memurlarından Lûtfi Bey tayin edilmiştir.

Mahkemelerde

Eroinciler ne diyorlar?

Dün şahitler dinlendi, daha bazı yeni şahitler gelecek

Eroin imal etmek ve kaçakçılık yapmaktan suçlu Mühendis Kadri Beyle Bernart jül Blumental, İstelyo, Yorgi ve Niko Camadani kardeşler, Mel. Eleni, Mircan, Dimitri Dimitriyadis ve arkadaşlarının muhakemelerine dün ağır cezada devam edilmiştir. Dünkü muhakemede dinlenen şahitlerden sivil polis Mühittin Efendi Bernart jül Blümentalin, "Mademki Yorgi Camadanis benim eroin işi için 4 bin lira aldığını söylemiş ve mademki bu parayı vermeden kurtulmak çaresi yokmuş, verip beni kurtarsın,, dediğini söylemiştir.

Fakat Jül Blümantal buna itiraz edek:

— Ben bu parayı onörüm için verdim, yoksa aldığım için değil, demiştir.

Şahitlerden ikinci şube birinci kısım komiserlerinden Abdullah Bey de cürmü meşhudün nasıl yapıldığını ve Bernardın 4 bin lirayı nasıl verdiğini anlatmıştır. Suçlulardan Mel. Eleni ile İstelyonun babası da şahit olarak dinlenmiş ve kendisine isterse şahitlikten imtia edebileceği bildirilmiştir. Fakat bu iki suçlunun babası Kosti Efendi bildiklerini söyliyeceğini bildirerek kendisinin evine eroin getirilmesiden haberdar olmadığını ve buna acak karakola celbedildiği zaman müttali olduğunu, oğlunun da bunları eve bilerek getirmediğini ve asfalttan eroin imal edilemiyeceğini söylemiştir.

Kendisini kaçakçılara Amerikalı M. Sinkler ismile tanıtan Suat Beyle Yorgi Camadanidisin pazarlığında tercümanlık vazifesini gören Aleksandr Efendi de şahit olarak dinlenmiştir.

Aleksandr Efendi demiştir ki:

— Beni M. Sinklere Piyer ismindeki bir tercüman arkadaşım taktim etti. Bundan sonra M. Sinklerin tercümanı oldum. Bu tercümanlığım esnasında Yorgi Camadanisle yapılan eroin pazarlığında hazır bulundum. M. Sinkler 100 kilo eroin istiyordu. Uzun bir pazarlıktan sonra 40 bin liraya mutabık kalmdı. Fakat Yorgi Camadanis 4000 lira pey istedi. M. Sinkler de bu parayı vereceğini söyledi. Fakat bu parayı verdiğini görmedim.

Aradan günler geçmiş, fakat Yorgi bir daha görünmemişti. M. Sinkler telefonla aramamı söyledi, ben de telefonla Yorgi Camadanisi buldum ve eroinleri neye getirmediğini sordum.

— Vadettiğim eroinleri bulamadım. Dedi. Bunun üzerine Amerikalı ile tekrar görüştüler. M. Sinkler:

— Ben Amerikadan buraya eroin almak için geldim. Muhakkak bulmak lâzım, isterseniz daha para vereyim, alât, edevat alın, eroin yapın, dedi, Yorgi gitti, bir kere de Behende buluşuldu. Orada ehemmiyetli bir şey görüşülmedi..

Yalnız Yorgi Camadanis eroinlerin hazırlanmakta olduğunu ve bir kaç güne kadar teslim edileceğini söyledi, fakat bir kaç gün sonra da Yorgi yakalandı.

Mahkeme bundan sonra daha bazı

merikalı M. Sinkler diye kaçakçılara tanıtarak şebekenin meydana çıkmasına ve yakalanmasına sebep olan Suat Bey mahkemeye gelmemişti.

Daha gelmiyen ve celbi icabeden bazı şahitler vardı. Muhakeme bunların celbi için başka güne bırakıldı.

Başka güne kaldı

Polis Şükrü Efendiyi vazifesini ifa esnasında öldürmek kastile yaralamaktan suçlu Arap Arif ile Ömer evvelce 12 şer sene hapse mahkûm olmuşlardı. Temyiz mahkemesi bu kararı bozmuştur.

Ağır cezada yeniden yapılan muhakemesinde iddia makamı suçlular hakkında gene eski cezanın tatbikini istemiştir.

Fakat müdafaa vekilleri hâdisenin ifayı vazife esnasında olmadığını, ve kasta makrun bulunmadığını söylemişler, tahfifi ceza talebinde bulunmuşlardır. Muhakeme karar tefhimi için başka güne bırakılmıştır.

Kasımpaşa cinayeti

Kasımpaşada ilk mektepte hademelik eden Zeynep Hanımın parasına tamah ederek öldürdükleri için evvelce ağırceza mahkemesinde 12 sene hapse mahkûm olan İbrahim ile 8 sene hapses mahkûm olan Mahmut hakkındaki karar temyiz mahkemesi tarafından bozulmuştur.

Ağırceza mahkemesinde bu davanın yeniden rüyetine başlanmış, fakat suçlular mahkemede vekil bulunduracaklarını bildirerek muhakemenin başka güne bırakılmasını istemişlerdir. Muhakemeye 13 Ağustosta devam edilecektir.

Kanun gelince

Ceza kanununu tadil eden kanundan istifade eden mahkûmların evrakı evvelce mahkûm edildikleri mahkemelere tevdi edilmişti.

Mahkemeler müddei umumiliğe müracaatla henüz kendilerine yeni kanun gönderilmediği için bu dava dosyaları hakkında yeni karar ittihaz etmeleri imkânını bulamadıklarını bildirmişlerdir. Henüz İstanbul adliyesine bu kanun gönderilmemiş, yalnız bir nüshası vilâyete tebliğ edilmiştir.

Mahkemeler kanun gelmeden karar ittihaz edemiyeceklerdir.

İmam ve ezan aleyhinde olan bakkal

Beylerbeyi camisi imamları Hasan ve Nuri Efendilere hitaben:

— Sizin gibi cümhuriyet imamlarının arkasında namaz kılmak caiz değildir. Ezanı Türkçe okutanların Allah belâsını versin, demekten suçlu bakkal Fahri Efendinin muhakemesine ağırcezada başlanmıştır.

Fahri Efendi, kendisine isnat edilen cürmü sureti kat'iyede inkâr etmiş, fakat dinlenen şahitler bu sözleri işittiklerini söylemişlerdir.

Muhakeme başka şahit celbi için 28

Maarifte

İlk tahsil

En fazla İstanbulda tatbik edilebiliyor

İstanbul Vilâyeti Maarif Müdürü Haydar Bey bir ay mezuniyet almıştır. Haydar Bey altı senedir İstanbul Maarif Müdürlüğünü büyük bir itina ile idare etmiş ve bu müddet içinde fasılasız ve verimli bir surette çalışmıştır.

Haydar Bey bu bir aylık mezuniyetini geçirmek üzere çarşamba günü Bursaya gidecektir.

Haydar Bey müdürlüğe geldiği altı senedenberi yeni ve asrî mektep binası yapılmasında çok düzkün bir programla çalışmıştır.

Bu altı sene içinde şehir ve köylerde yeniden yetmişe yakın mektep açılmış ve yeni bina olarak ta şehir dahilinde 22, köylerde 16 mektep, yapılmıştır. Şehir içinde yapılan binaların en büyüğü ve fennî tesisatı haiz olanı 200 bin lira sarfile Fındıklı'da inşasına başlanan ilkmekteptir. Bu mektep önümüzdeki ders yılı başında açılacaktır. Bu sene İstanbul ilkmekteplerinden 5,500 kız ve erkek talebe çıkmıştır.

Yeni sene başında da yeniden 11 mektep açılacaktır. Bunların binaları kira ile tutulmuştur.

Yapılan tetkikatta ilk tahsil mecburiyetinin en çok muvaffakıyetle tatbik edildiği vilâyetin İstanbul olduğu anlaşılmıştır.

Talebe sınıflara ayrıldı

Konservatuvar mütehassısı M. Marks imtihanları bitirmiştir. Mütehassıs 210 talebe imtihan etmiş ve bu talebeyi sınıflara ayırmıştır.

Kollejde tasfiye

Bütçenin darlığı dolayısile Bebekteki Amerikan koleji erkek kısmı muallimlerinden 12 kişi açığa çıkarılacaktır. Mektebin faaliyetine nihayet vereceği haberi teeyyüt etmemiştir.

İnkılâp lisesi kimya imtihanı

Dünkü sayımızda, İnkılâp Lisesi son sınıf bakalorya imtihanlarında bir hâdise olduğuna dair bir fıkra vardı. Bu fıkranın intişarından sonra mektep müessisi Trabzon meb'usu Nebî Zade Hamdi Beyi gördük, bu hâdise hakkında kendisinden mütemmim malûmat istedik. Bize dedi ki:

— Mektebimizin on birinci sınıfı bakaloryasında fiziki ilimler grupundan, bahsettiğiniz gün imtihana giren çocuklarımızın adedi 18 değil 12 dir ve bunlardan ikisi değil üçü muvaffak olmuşlardır. Mümeyyiz Beylerle fizik ve kimya muallimlerimiz arasında "hâdise,, denilebilecek bir hâl zuhur etmemiş, yalnız üç veya dört talebeye not takdiri hususunda noktai nazar ihtilâfı hâsıl olmuştur. Maarif Müfettişiumumîsi Harun Beyefendi de mektebimizde esasen mevcut olmıyan hâdise hakkında tahkikat yapmak üzere değil, mümeyyiz ve mualim beylerin müşterek arzuları üzerine teşrif etmişlerdir. O günkü imtihanın öğleden sonraki safhası sonuna kadar müfettiş beyin huzurile cereyan etmiştir. Akşam üzeri, imtihana girecek daha bir çok talebe olduğu bizzat mümeyyiz beylerce nazarıtibara alınmış ve imtihanın başka bir güne bırakılması muvafık olacağı beyan edilmiş, müfettiş bey de bunu muvafık görmüştür. Mümeyyiz Beyler ertesi ve daha ertesi günler başka mekteplerdeki imtihanlarla meşgul olduklarından imtihanımız kendilerinin serbest olabilecekleri bir güne tehir edilmiştir. Nitekim ayni imtihan ayni mümeyyiz beylerin huzuru ile başka bir gün yapılacaktır. İmtihanların bir kısmında, bir senelik emeğimizin neticesi hakkında bir fikir edinmek üzere ben de bulundum. Mümeyyiz Beyler, ben mümeyyiz olsam ne tarzda hareket edecek idisem o şekilde hareket etmişlerdir. Mümeyyiz ve muallim B. ler arasında çocukların mukadderatı hakkında her zaman dostane, samimî münakaşalar olabilir. Bu, gayritabiî olmak şöyle dursun, bence, bilâkis hem sevinilecek, hem temenni edilecek bir şeydir.,,

Şarkıların güftesi

Maarif Vekâleti Maarif Müdürlüğüne bir tamim göndererek ilkmekteplerde söylenen şarkıların güftelerini istemiştir. Maarif Müdürlüğü bu şarkıları toplatmaktadır. Şimdiye kadar birkaç yüz mektep şarkısı toplanmıştır. Yarın bu şarkılar bir komisyon tarafından tasnif edilecek ve bir broşür halinde vekâlete gönderilecektir.

Poliste

İki yankesici

İzmir ile İstanbul arasında iş yapıyorlarmış!

Polis yeniden bazı meşhur yankesicileri yakalamıştır. Bunlar arasında İzmirli Mahmut, Davit vardır. Bunlar İstanbul ile İzmir arasında işliyen vapurlarda yankesicilik yaparlarken ya kalanmıştır.

Tutulan sigaralar

Kasımpaşada Alibaba sokağında 11 numaralı evde oturan Haymım 11 yaşındaki Leon ismindeki çocuğu elinde 50 paket halk ve 50 paket köylü sigarası olduğu halde giderken görül-

Felek

Esrar, esrar?.

Gazetelerde her gün yeni bir esrar yahut eroin şebekesi tutulduğunu gördükçe insanın İstanbulu bir esrar hazinesi sanacağı geliyor. Her gün tutulan bu esrar ne bitmez, tükenmez belâ imiş. . .

İşin fena ve tehlikeli tarafı bir taraftan bu cânî ticareti yapanlar yakalanırken diger taraftan yeni yeni cüretkârların işe başlamalarıdır. Kâfi ceza mı verilemiyor, kâfi delil mi elde edilemiyor?.. Ne oluyor, bilmiyorum. Fakat muhakkak bir şey varsa her gün yakalanan esrarcılar ve eroincilerin yerine yenileri kaim oluyor ki, bu belâ ve iptilâ sürüp gidiyor.

Otururken her zaman etrafıma bakıyorum. Dalgın gözlü, sümsük gençlerin git gide adetleri artıyor. Her grupun da adedi gün geçtikçe büyüyor. Belli ki; ateş saçağa sarıyor, hani bir vakitler eroin ile, esrarla mücadele teşkilâtı olacaktı. Nerede bu teşkilât?.. Beyoğlunun hemen hemen her kahvesinde, her çayhanesinde, her pastacısında bu zehirle zehirlenmiş gençlere rastgeliyorum.... Giriyorlar, çıkıyorlar, görüşüyorlar, fısıldaşıyorlar ve masanın altında paketler alıp veriyorlar. Bu iş bu kadar serbest yapılırsa önüne geçilir mi?. . .

İnanım, eroin, harpten, salgından, ateşten ve zelzeleden daha büyük bir afettir. Sakının! Bu belâdan. . Analar babalar çocuklarınıza dikkat edin! Onların benizleri solgun, gözleri dalgın ve çizgileri yorgun ise eroini arayın, araştırın ve yavrunuzu bu canavarın elinden kurtarın! O kendi kendine ondan kurtulamaz. .

Maksim Gorki ve Hüseyin Rahmi Beyefendi!

Bir kariim bana diyor ki:

"Son Posta'da muharrirlerin kazancı hakkındaki ankete Hüseyin Rahmi Bey üstadımızın cevapları vardı. Bu meyanda üstat eserlerinizin hangisini seversiniz sualine "eserlerim benim evlâtlarımdır, evlâtlarımın hepsine muhabbetim vardır.,, diye cevap vermiş. Maksik Gorki de İstanbuldan geçerken ayni suale aynen "eserlerim benim evlâtlarımdır, hepsini severim" cevabını vermiş. Acaba üstat Rahmi Beyefendi ankete cevap verirken Maksim Gorki'den mi kopya etti?,,

Kariime hemen söyliyeyim ki; evlât muhabbeti için kopyaya hacet yoktur. O tabiî bir histir. Herkes evlâdını biribirine bakarak değil, evlâdına bakarak sever. Onun için Hüseyin Rahmi Bey üstadımızın Maksim Gorki'den kopya ettiğine kail değiliz.

FELEK

Kadro bekleniyor

100 memur tekaüde ve tasfiyeye sevkediliyor

Seyrisefain idaresinden 65 memurun tekaüde ve 35 memurun da tasfiyeye sevkedileceği yazılmıştı. 1 temmuzdan itibaren faaliyete geçecek olan Devlet Denizyolları, Akay, Havuzlar ve Fabrikalar Müdürlüklerinin altı aylık kadroları Heyetivekilenin tastikinden bugün yarın geçecek ve perşembe günü kadrolar memurlara tebliğ edilecektir.

Tekaüde sevkedilecek müdürler arasında Seyrisefain Umum Müdür Muavini Tahir, Muamelâtızatiye Müdürü Hilmi ve Muhasebe Müdürü Talât Beylerle bazı kaptan ve küçük memurlar bulunmaktadır.

Tasfiyeye tâbi tutulmaları mukarrer olanlar da küçük memurlardan ve müstahdemindendir.

Deniz ve Hava Müsteşarı Sadullah Beyin Riyasetinde dün de Seyrisefainde toplanan komisyon, Heyetivekilenin tasvibine arzedilen kadroları isimlendirmekle meşgul olmuştur.

Akay idaresi

Akay Müdürü Cemil Bey Ankaradan avdet etmiştir. Cemil Bey, Akay İdaresinin kadrosuna göre 520 memura malik olacağı ve idare için Almanyadan bir mütehassıs getirtileceğini söylemiştir.

Kılavuzluk idaresi

Klavuzluk idaresi 1 temmuzdan itibaren Seyrisefainden ayrılarak bir müdürlük tarafından idare edilmeğe başlanacaktır. Bu müdürlük vekâletine, İstanbul Deniz Ticaret Müdürlüğüne tayin edilen Müfit Necdet Bey tayin edilmiştir.

Seyrisefain emrindeki klavuzlar, kadrosu ile birlikte yeni müdürlük emrine geçecektir.

Müfit Necdet Bey, perşembe günü Ankaradan gelecek ve cumartesi günü yeni vazifelerine başlıyacaktır.

Deniz Ticaret Müdürlüğünden Yüksek Ticaretibahriye mektebi Müdürlüğüne tayin olunan Zeki Bey de cumartesi günü yeni vazifesine başlı-

SANAT

Cemiyetçi edebiyat

Peyami Safa'nın "İstenilen edebiyat,, başlıklı yazısı eski bir münakaşayı alevledi. Ayni mevzu üzerine evvelce ben de bir kaç şey yazmış olduğum için bu hususta ki fikirlerimi daha etraflıca izaha bunu bir vesile telâkki ettim.

İçtimaî edebiyat tezini müdafaa edenleri, bu davanın, esassızlığı anlaşılarak çoktanberi terkedilmiş bir mevzu olduğunu iddia ederek, manasız münakaşalarla vakit geçirmemeğe davet eden Peyami, bu eski tezin, son zamanlarda bütün garpte günün meselesi halini almış olduğunu inkârda niçin ısrar ediyor?

San'atin hudutsuz hürriyetine ve kayıtsızlığına inanarak ancak bu fikri müdafaa eden Fransız estetikçilerini okuyanlar, hiç şüphesizdir ki, san'at sahasında yeni bir mesele olduğundan haberdar değildirler ve bir içtimaî edebiyat bahsinin geçmesine bile tahammül edemezler.

Halbuki, hür san'at fikrinin en sağlam temellere istinat ettiği Fransada bile bir nevi *neo - natüralism* olan *popülizm* edebî mektebinin taraftar adedi git gide çoğalıyor. Bu *popülizm* cereyanı bile son zamanlarda içtimaî edebiyat meselesi üzerinde çok mürekkep sarfettirdi ve hâlâ da ettirmekte devam ediyor.

Sırf estetik bakımından bile bir içtimaî ve ferdî edebiyat meselesi vardır ve münakaşaya değer. *İçtimaî* kelimesinin elâstikiyetinden istifade eden Peyamî Safa, ferdin bir cemiyet parçası olması münasebetile bütün ruhî tezahürlerinin de içtimaî olacağı fikrini ileri sürerek Necip Fazılın Nâzım Hikmetten daha az içtimaî olmadığını söyliyor.

Peyaminin *insanîden maksadım insaniyetçi demek değildir* diye insanî kelimesinin manasını tasrih etmesi kabîlinden ben de "içtimaîden kastımız *cemiyetçidir*,, demeğe mecbur kalıyorum. Bizim istediğimiz edebiyat "cemiyetçi edebiyat,, tır ve bu ıstılah ta, bir kelime oyunu ile, sanırım ki pek kolay tevil edilemez.

Edebî eser, vücut bulmasına sebep olan saikler nazarıitibara alınarak değil, yaptığı tesirlerin ferdî veya cemiyete şâmil oluşuna göre tasnif edilirse yanlış anlaşmalar ortadan kalkar.

Reşat Nurinin *Yeşil gece* isimli romanile Peyami Safanın meselâ *Fatih - Harbiye*'si ayni derecede içtimaîdir yani cemiyetçidir, dememize imkân var mıdır? .

Peyami Safa diyor ki: *Sosyal - Nasyonalist ve Komünist tezlerine göre orada bir ihtilâl tekemmül edinciye kadar estetik susuyor ve politika söyliyor. Bizim inkılâbımızsa burjuva nizamı demeyi âdet ettiğimiz bütün bir Avrupa medeniyetini yıkmak ve değiştirmek değil, İslâm skolâstiğinden kurtulmaktır. Kendi içtimaî seyrimizi hesaba katmıyarak iki üç komşu devletin edebiyat siyasetini — hem de hiç anlamadan — hudutlarımızın içine sokmak istiyenlere, farkında olmadan yabancı telkinlerin âleti olmamalarını tavsiye etmeliyiz.*

Ayni edebiyat siyasetini takip eden iki üç devletin tamamile ayrı ve hattâ biribirine zıt gayeler takip ettiklerini Peyami Safa pekâlâ bilir. Bizim de *İslâm skolâstiğinden kurtlumak* gayesini güden bir inkılâp davamız olduğunu itiraf ediyor. Şu halde gayelerine erişmek için ayni edebiyat siyasetini muvaffakıyetle tatbik eden devletleri nümune yapmamızda ne mani vardır? Biz onların edebiyatını değil, sadece metodunu memleketimize almak istiyoruz, istediğimiz edebiyat, her yerde ayni olan teknikten istifade ederek memlekette başı ezilmesi lâzımgelen iskolâstik zihniyetle mücadele edecek olan bir edebiyattır. Biz memlekete yeni bir şey getirmek niyetinde de değiliz. Reşat Nurinin *Yeşil gece*si ile, Yakup Kadrinin ve Falih Rıfkının bütün son serlerile esasen nümuneleri dirilmiş olan millî bir edebiyatın sahasını genişletmesini istiyoruz.

Ne mutlu bize ki Türk edebiyatının en güzel eserlerini doğruluğuna inandığımız dava için yazılmış olanlar teşkil ediyor. Demek ki böyle bir edebiyatta mutlaka san'atten ve estetikten fedakârlık yapmak icap etmezmiş. Kaldı ki biz, meseleyi yalnız estetik bakımından görmüyoruz. Memleketin yenileşmesi ve inkılâbın gayelerine erişmesi için bütün varlığımızla seferber olduğumuz bir zamanda edebiyata da bir memleket borcu düştüğüne inanıyoruz. Bu millî vazifeyi başarmıya koşmıyanlar, ne olur, hiç olmazsa bu gaye peşinde alınteri dökenleri mukaddes bildikleri yoldan geri çevirmek için beyhude uğraşmasalar.

Yaşar NABİ

RADYO

Bugünkü proğram

İSTANBUL :

18 den	18,30 kadar	Gramofon.
18,30 „	19 „	Fransızca ders (Müptedilere mahsus).
19, „	19,45 „	Hikmet Riza Hanım.
19,45 „	20,30 „	Zeki Bey Saz.
20,30 „	21,30 „	Safiye Hanım ve arkadaşları.
21,30 „	22 „	Gramofon.
22 „	itibaren	Ajans haberleri ve saat ayarı.

ANKARA :

12,30 - 13,30	Gramofon.
18. - 18,45	Flarmonik Orkestra : Berlioz Ouverture Du Roi Lear İvanov Suite Caucasienne, Albeniz Sous le Palmier 3.
18,45 - 19,30	Alaturka Saz.
19,45 - 20.	Gitar solo (Sadrettin Bey tarafından).
20,—	Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.

8.05: Cimnastik. 8.25: Plâk. - Ek kadını proğramı. 13.05: Musiki. 16: Plâk. 16.40: Plâk. - Haberler. 18: Fransızça konferans. 18.20: Solist konseri. 19.35: Hafif plâklar. 21: „Halka" ismindeki operet temsili.

BUDAPEŞTE 550 m.

20.20: Radyo: konseri (şarkılı). 21: Sigan musikisi. 22: En sevdiğimi plâklar serisi. 23.20: Akşem haberleri. 23.35: Ernets Dohmanyi'nin idaresindeki opera orkestrasının konseri.

VİYANA 518 m.

20.45: Askeri konser. 22: Viyanada Josefsplatz'tan naklen serenatlardan mürekkep konser. 23.40: Viyanada bulunan İstanbul radyosu takımı azasından MES'UT CEMİL BEY tarafından TÜRK MUSİKİSİ. 24: Plâk.

MİLÂNO - TORİNO - FLORANSA

20: Haberler. - Plâk ile şarkılar. 20.22: Haberler. 21: Haberler. - Plâk. 22.30: Temsil. 23: Oda musikisi.

PRAG 488 m.

20.15: Radyo revüsü. 21.15: Tıbbî neşriyat. 21.30: Çocuk şarkıları. 22: Saksafon konseri. 22.15: Mozart'ın eserlerinden konser.

BÜKREŞ 394 m.

13: Haberler. - Plâk. 14.20: Hafif plâklar. 18: Caz. 20 Ders. 21: Oda musikisi. 21.30: Çift piyano konseri. 22.20: Umumî bir mahalden konser nakli.

Mesut Cemil Beyin konseri

Dünkü nüshamızda Viyana'da bulunan Mes'ut Cemil Beyin Viyana radyosunda bu akşam verecek olduğu konserin saat 23 ü 40 geçe olarak göstermiştir. Bunu Viyananın göndermiş olduğu proğramdan aldık. Halbuki İstanbul radyosunun verdiği habere göre mezkûr konser saat 22.55 te gösteriliyor.

Hangisinin doğru olduğunu dinleyicilerin tetkik etmelerini rica ederiz.

Sıhhî öğütler

Güneş banyosu

Güneş ziyasının ültraviyole reyiyonları bilkimya tesir eden şuaattır. Bunlar küreyvatı hamranın çoğalmasına hizmetleri dolayısile vücudumuz üzerinde pek hayirkâr tesirleri olur. Bununla beraber gerek plâjlarda ve gerek açıkta başka yerlerde güneş banyosu yapıldığı zaman bu reyiyonların lüzumundan fazla tesirleri halinde fayda yerine zarar vereceklerini hiç hatırdan çıkarmamalıdır.

Güneş banyosu yapanların bazıları bunun azı faydalı olursa çoğu daha ziyade faydalı olacağı zehabına kapılıp mutazarrır olurlar. Pek ziyade güneş banyosile derisini yakanlar cildin mesamatını kabartıp fena halde müteessir ettiklerinden bu tarikle vücutten dışarıya çıkacak olan muzır maddelerin çıkmasına mani olurlar. En hafif bir güneş reyiyonu bile uzun müddet tesiri halinde zararlı olacağı için her defasında müddeti artırılmak üzerere tedricî surette güneşte tenini yakmak her halde bir veya iki defada birden yakmaktan çok hayırlı olur.

Derisini güneşte yakmak veya güneş banyosile vücudünü kızartmaktan hiç bir fayda hâsıl olmaz. Asıl istifade ültraviyole şuaatının kan tarafından imtisas edilmesindedir. Cildin güneş banyosunda kızarması vücudun kendisini vikaye etmek için çalışması alâmetidir. Bu itibarla derinin esmerleşmesi ültraviyolereyyonlarının tesirine karşı tahaffuz alâmeti olduğundan her defasında banyo müddeti tedricen arttırılırsa her banyoda ayni istifade temin edilmiş olur.

Vücudu güneşte yanmış bir kimse görüldüğü zaman bunun kâfi miktar banyo yaptığı ve lüzumu derece ültraviyoleden istifade ettiğine hükmolunabilir. Bununla beraber evvelce de söylendiği gibi derinin esmer bir renk alması güneş banyosundan istifade edildiğine bir alâmet teşkil etmez. Yalnız güneşte yanmış olduğunu göstetir.

Plâjlarda uzun müddet bulunmak istiyenler az bir zaman kendilerini güneş ziyasına gösterdikten sonra vücutlarını münasip şeylerle örtüp sahilin temiz ve serin havasından bol bol istifade etmek için orada uzun zaman kalmak çok iyi ve faydalıdır. İşte bu yaz deniz banyosu ile güneş ziyasından tarifimiz dairesinde yolile hareketle vücudunuzu pek çok yakmadan ve derinizi bozmadan mümkün mertebe çok istifade etmeğe çalışmalısınız.

Büyükada
Dr. ŞÜKRÜ

Yeni neşriyat

Türk D. T. C. bülteni

T. dili tetkik cemiyetinin "Türk Dilli" adiyle çıkarmağa başladığı bültenin ilk sayısı çıkmıştır. İdare merkezi Hakimiyeti Milliye, tevzi merkezi de Akba kitap evidir.

Cemiyet işlerinde çalışmakta olan zevatın adları ve sanları bültende yazılıdır. Herkes bu bültenden bir tane edinmelidir.

Spor

Galatasaray - Sarıkırmızı

Sadun Galip Beyin yeni bir mektubu — Nüzhet Bey ne diyor?

Galatasaray klübünden ayrılan ve ayrılacak olanlar tarafından bir (Sarı kırmızı) klübü teşkil edileceğini haber vermiştik. Klübün teşkili üzerindeki mesai ve etrafında hâsıl olan alâka devam etmektedir. Galatasaray klübünden ayrılan ve yeni teşekkülde vaziyet olanlardan sabık Stadyom müdürü Nüzhet Bey dün bir muharririmize bu münasebetle atideki izahatta bulunmuştur.

«— Galatasaraydan doğan sarıkırmızı hakkında bazı gazeteler icap ettiği kadar malûmat verdiler. Hattâ Galatasaraydan daha istifa etmiyenleri bile yapmadıkları bir şey hakkında sorguya çekerek bin müşkülâtla ellerinden istifa etmediklerine dair bir de kâğıt alarak gazetelerile de hemen ilân ettiler.

Akıllarınca bu suretle sarı kırmızının yapılamıyacağını ve kuvvetli bir takıma malik olamayacağını, binaenaleyh Galatasaraydan ayrılacakların bu suretle önüne geçebileceklerini zannediyorlar.

Halbuki yaptıkları bu son hareketlerile de bizim iddiamızı, yani klüp işlerindeki bilgisizliklerini bir daha ispat etmiş oluyorlar. Tavsiye ederim bilmedikleri bu işlerde hiç olmazsa bizi taklit etsinler. Bakınız onların çıkardıkları rivayetleri biz veya ait oldukları oyuncular tekzibe kalkıyor muyuz?

Meselâ : İ. Sporlu Salâhattinin, Fenerli Fikretin Sarı kırmızıya gireceklerı rivayetlerini... .

Bu şayiaları çıkarmadan maksatlarını da söyleyim. Sarıkırmızı yalnız Galatasaray olacak değildir demek istiyorlar.

Arkadaşım Sadun Galip çıkan yazısı ile sarı kırmızının ne olacağını anlattı. Ben de söyleyim:

Sarıkırmızı Galatasarayın idaresinden dolayı lâyik olmadığı mağlûbiyetleri hazm edemiyenlerin kurduğu Avrupaî Lokallari, Tenis kortları ve nihayet sahaları ile tam bir içtimaî SPOR klübü.... İşte Sarı kırmızı.....

— Sadi Beyin mektubunu nasıl buldunuz?

— Sadi ile ayni takımda senelerce çalıştık. Mağlûbiyet ve galibiyet heyecanlarını hep beraber yaşardık. Sadinin meşgalesi klüpten uzaklaşmasına sebep oldu. Malûm esbap Sadiyi harekete getirmiş tecsürlerini arkadaşlarını vahdete sevketmekle teskine çalışmış. Bu vaziyet karşısında elem duyan her Galatasaraylının yazabileceği bir mektup..

Bu mektubun samimiyeti ile bir Galatasaray idarecisinin beyanatı arasındaki şahane gaf ta tam yerinde olmuş... Klüpteki samimiyetsizliği ifade edecek iki tarafın görüş ve noktai nazar farkını bu mektup ve malûm idarecinin beyanatı kadar vazih hiç bir şey ifade edemez. Bunu en yakın bir misal olarak kaydedebilirsiniz.

— Sizin bir ekseriyete değil ekalliyete istinat ettiğinizi, ekseriyetin idaresi ise ekalliyetlere bırakılamayacağından buna tahammül edemiyerek klüptan istifa ettiğiniz yazılıyor....

— Doğrusu bu noktada kendilerine hak vereceğim. Amma biz ekseriyete istinat ettiğimizi hiç bir zaman söylemedik ki.

Hem Galatasaraydan ayrılacak bir akalliyet değil mi? Bu telaş neye? ..... Şimdiye kadar da istifa edenler Sadun Galip, Ulvi ve ben ile bir kaç kişi değil mi?.... Bir kaç bin azası olan bir klüp için böyle üç beş kişinin ne ehemmiyeti var.....

Yazdıkları gibi artık Galataarayda bir vahdet olacak. Yani istedikleri anda reis ve itedikleri anda da çok hahişker bulundukları baş kaptanlığa tayin edilebilecekler. Alkışlanarak girdikleri bir kongreden 150 kişilik bir ekalliyet tarafından alaşağı edilmek tehlikesi olmıyacak.

— Son bir sual. Siz eski bir futbolcusunuz. Cumhuriyette çıkan bir yazıda Fenerbahçenin Galatasaraydan, Altınordunun da Fenerden yapıldığını bildiriliyordu. Fener bunu tekzip etti. Sizin o zaman Altınorduda oynadığınızı hatırlıyorum, kuruluşunu anlatırmısınız?

— Altınordu Fenerden ayrılmış değildir. Raşit Bey arkadaşlarile Progreyi yapmışlardı. Sonra da bu Progre Altınordu ismini aldı. İlk idare heyeti de aklımda kaldığına nazaran Raşit, Mahmut Ağabey, Cemil ve Federasyon reisimiz Hamdi Emin Beylerdi.

Sadun Galip Beyin mektubu

Bir gün evvel çıkan kısa mektubumda Tevfik Âlî Beyin Galatasaray klübüne iki sene evvel girdiğini ve klübün nizamnamesi mucibince iki senelik âzanın idare heyetine giremiyeceğine göre kendisinin bu mevkie nizamsız bir şekilde geçirildiğini ima etmiştim.

Tevfik Âli Bey buna cevap verirken (1321 tarihinde Galatasaray mektebine yazıldığını ve bir müddet devam ettikten sonra Sultan Hamit devrinde menfaya gönderildiğini) yazıyor. Filhakika mezkûr tarihte Rıdvan Paşanın katli meselesinden dolayı Bedirhanî ailesinin menfaya gönderildiğini biz de hatırlıyoruz. O zaman altı yedi yaşında bir çocuk olması lâzımgelen Tevfik Âli Beyin de mensup olduğu bu aile ile birlikte menfaya gıtmiş olması ne bizi, ne de Galatasaray klübünü alâkadar etmez.

Tevfik Âli Bey mektubunda, klübe iki sene evvel kaydedildiğini kabul ve itiraf ediyor. Işte asıl mesele bu. Benim iddiam ise kendisinin iki senelik âza olduğundan ve muitlerile divizyon halinde kongreye gelen bir talebe ekseriyetinden üç sene kıdem zammı alarak heyeti idareye nizamız girdiğinden başka bir şey değildi. Kaldı ki azaya kıdem zammı verilmesi hakkında klübün esas nizamnamesinde bir madde mevcut olmadığı gibi nizamnamenin tadili de hükûmetin tasdikine vabestedir.

Saygılarımı sunarım Efendim.

Sadun Galip

Otomobil yarışları

Gazetemizin dünkü nüshasında otomobil yarışlarına giren Sait Paşa Zade Vehpi Sait Beyin bir mektubunu neşretmiştik. Vehpi Sait Bey bu mektubunda kendi kategorisinde yalnız olduğunu, binaenaleyh Sâmiye Burhan Cahit Hanımla müsavi tutulmaması lâzımgeldiğini yazıyordu.

Sâmiye Burhan Cahit Hanım yarışa rakip olarak başka hanımlar girmediğini görerek büyük bir sporcu cesareti ile kendisinin erkeklerle beraber tutulmasını teknik heyetten istemiş ve bu makul talebi kabul edilerek amatör erkekler kategorisine girip yarışa iştirak etmiştir.

Yarış neticesinde Vehpi Sait Bey muayyen mesafeyi beş dakika elli yedi saniyede, Sâmiye Burhan Cahit H. ise beş dakika kırk saniyede yaparak hem geçen seneki rekoru kırmış, hem de Vehpi Sait Beyi 17 saniye geri bırakarak amatörler için konan büyük kupayı kazanmıştır.

Vehpi Sait Bey umumî tasnifte beşinci gelmektedir.

Dün gazetemizde intişar eden Turing klüp ve yarış hakem ve teknik heyetinin resmî listesine nazaran vaziyet bu merkezdedir.

Davet

C. H. F. Şişli Nahiyesi Meşrutiyet Ocağı idare heyetinden:

Ocağımızın aylık içtimaı 27 Haziran salı günü saat 21,5 de yapılacağından Ocağımıza kayıtlı muhterem azaların teşrifleri rica olunur.

KULAK MİSAFİRİ

Valde - Kayınvalde

Arkadaşlar, bir kaç gündenberi bir "valde,,dir tutturdular:

— Nereye gidiyorsun?

— Bizim Valdeye...

— Ellerinden öperim!

— Sen gelmiyecek misin.

— Bu akşam için mümkün değil.

— Peki selâmını söylerim..

.....

Derken bir başkası:

— Dün gece gene Valdede idim. Geç vakte kadar kaldık.

— Ya, sen?.

— Ben de Valdede idim..

— Peki ama biribirimizi nasıl göremedik?

— Vallahi bilmem..

Bu lâfları duyanlar, kendi kendilerine: "bunlar amma da analarına düşükün insanlar!,, der.

"Valde,, dedikleri meğerse bir meyhane değil mi imiş?

Geçen akşam, zorla "Valde" ye beni de götürdüler.

Kuytu bir yer..

Oldukça kalabalık ta.. Ortada bir gramofon.. zır zır çalıyor. Plâkları hiç sormayın.. İçinde çocukluğumuzda dinlediğimiz şarkılar bile var. Muhit, evvelâ hoşa gider gibi iken, gramofonun gürültüsü keyfimi kaçırdı.

Arkadaşlar; üstüme düştüler:

— Neye içmiyorsun ya!..

Dedim ki:

— Gürültüden başım şişti.

— Valdeden şikâyet ha..

Güldüm:

— Siz yanlış yere gelmişsiniz. Burası valde değil,

— Ya ne?

— Kayinvalde!..

— Nerden anladın?

Kafaşişiren gramofonu gösterdim:

— Duymıyor musunuz?

M. SALÂHADDİN

Dil anketi

Liste 99

ANKARA, 25 A.A. — T. D. T. Cemiyetinden karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 99 numerolu listesi şudur:

1 — Bilihtiyar: ihtiyarî
2 — Bizzarure: zarurî
3 — Bilmünavebe: münavebeten mütenaviben.
4 — Mezkûr ısalifüzzikir.
5 — Merkum.
6 — Mumaileyh
7 — Müşarünileyh
8 — Mucibince
9 — Bittabi: tabiî
10 — Ekseriya
11 — Ait
12 — Müteallik
13 — Vakıa
14 — Gerçi: eğerçi.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava açık ve sakin olacaktır.

25-6-933 tarihinde hava taziyiki 759 milimetre, en fazla sıcaklık 25, en az sıcaklık 20 derece idi.

Milliyet'in edebî romanı: 16

YAYLA KIZI.

— YAZAN: Aka Gündüz. —

Kendini verdi bahçelere doğru. Öğleye kadar Abacılar hanına varırdı. Amma bir gören soran olmasza.

Petek'in içinde anlıyamadığı bir korku vardı. Sanıyordu ki, her kes onu tanır, herkes onunla ilişiklidir ve her onu koruyucu bir gözle görerek köyüne döndürecek. Köyden kaçtığı sanki köycek bir suç sayılacak. Köyü kaçtığı sabah tanberi onu düşündürmemişti bile. Kimin nesine? Anasının kalkınacak gücü de yoktu ki sorsun arasın. İnledi inledi durdu. Petek'i gözledi gözledi gelmedi. O da yine yangılar içine gömüldü. Emüş nine bile iki defa Özüğül'ün yanına girdi de sormadı. Özüğül de dalğın olduğu için soramadı.

Böylesine böyle.. Amma gel de Petek'in korkusunu gider.

Yolda çoban köpeklerinden korkmıyordu. Davar köpekleri köylüleri tanırlar, ses çıkarmazlar. Şehir finosu köylüye haykırır, dadılışın bir türesi. Ne denir.

Bir bağ damına girdi. Karnını doyurdu. Öz boyu ayazlı değildi. Dağlar sabah yellerini kesiyordu.

Ve umduğu saattan bir kaç saat sonra rahatça, yorulmadan Abacılar hanının köprüsüne geldi. Artık her zorluğun anahtarını bulmuştu. Buralarda kim sorsa hemen Muslihittin Efendinin adını verecekti.

Nitekim öyle oldu. Bir kocaman kamyon durdu. İçinden avcılar çıktı. Urunguş taraflarında avlanacaklarmış.

Han kahvesinden girerlerken Petek'i gördüler.

— Kız! Bu vakit ne arayorsun buralarda?

— Beni Tatlardan Muslih Efendi ağam gönderdi. Burada bekliyeceğim. Sonra beni şehre eletecek.

— Gir bir çay iç.

Fakat havada bir işkil belirdi:

— Yalnız mı geldin kız?

keleyince işkil arttı:

— Sende bir şey var kız, doğru söyle.

— Bir şey yok. Beni çoban getirdi.

Hancıya tenbih ettiler:

— Bu kızı burada alıkoy. Muslihittin Efendi, veya adamı gelinceye kadar bir yere gitmesin.

Avcılar karşı dağa çıktılar. Hancı, avcılar dönüşte de çay may içecekler diye kıza iyi muamele etti. Çay ısmarlayanın hesabına biraz peynirle şehir ekmeği verdi.

Şehir ekmeği.. Bunu çok yıllardanberi yememişti. Babası dönmeyeliberi..

Beyaz ekmek dilimlerine kurt kuzuya bakarcasına bakıyordu. Tok karnı bir daha acıktı. Beyaz peynir, beyaz ekmek, sıcak çay... Çok yerde en büyük ziyafet sofralarından çok can alıcı, iç oynatıcıdır. Çaya alışmamış Petek bir fincan sıcak çayı içer içmez susadı, üstüne bir buçuk maşraba su içti.

Bir aralık hanın dışına çıkmak istedi. Hancı bırakmadı:

— Çıkma kız! Dedi. Kamyon, otomobil geçer ezilirsin sonra.

İyi amma burada kalıp ne yapacak? Arkadan gelecek ne Muslihittin Efendi var, ne uşağı, ne cobanı. Vakit ta geçiyor. Ne ya-

Şehrin yolunu avcıların gelişinden öğrenmişti. Sağa giderse olmaz. Oraları bilmiyor. Avcıların geldiği yana giderse tam şehre varır.. Çünkü onlar şehirden gelmişlerdi. Hancı söyledi. Bir kaç saat boşu boşuna sıvışmanın yolunu düşündü. Hanın büyük kapısı - olmaz olaydı - tam kahve ocağının yanlamasına düşüyordu. Hancı çıt denilse görürdü. Ne yapmalı, ne etmeli?

— Kız! Şu ekmek kırıntılarını ahırdaki tavuklara döküver.

Avucuna doldurduğu kırıntıları ahıra götürdü. Tavuklara serpti. Ahırın penceresi açıktı. Dışardan ışık görünüyordu. Yüreği hop etti. Hemen yaslanın üstüne çıkıp pencereden dışarıya baktı. Yüksekti. Önce gözüne kestiremedi. Düşündü. Vakit te geçiyordu. Birdenbire durdu. Yenişıhlar köyünde, kayaların kovuğundaki yatır (evliya) Alime kadının ermişliğine sığınarak kendini aşağıya kaptı koyverdi.

Fışkıların üstüne düştüğü için ses çıkmadı. Sade sol eli ile dirseği biraz sıyrılmıştı. Acısını kim duyar?! Oradan dere aşağı koştu, koştu. Şoseye çıkamıyordu. Belki hancı kovalamıştır. Belki de bu yana gidenlere söylemiştir. ö

varları yolunu kesiyordu. Zar zor aştıklarını aştı. Bir yere geldi ki geçemez oldu. Şoşeye çıkmaktan başka yapacağı kalmamıştı.

Vakit epeyce geç olmuştu. Ne olursa olsun. Gece bile olsa gidecek. Yolu bildikten, yol da şose olduktan sonra Yazla kızı gece yol culuğundan korkar mı?

Epeyce yürüdükten sonra yolun sağında dam gibi önü parmak lıklı bir yer gördü.

— Buraya saklanırım. Karanlık basınca yollanırım.

Diye düşündü. Penceresinden bakınca durakladı. Bu da bir yatırdı. Bunun da parmaklıklarından çaputlar sarkıyordu.

— Ellem, dedi. Bu sıtma Yatırı olacak. Sıtmalılar hep çaputlarını asmışlar. Bizim Alime Kadın da yel, kulunç yatırıdır.

Buraya saklanmak işine gelmedi:

— Ya bütün başkalarının sıtmaları benim üstüme üşüşürse.. Sonra hasta olurum. İş bulup çalışamam.

Yürüdü. Biraz ileride bütün ötekileri gibi damı, kiremidi, çerçevesi, kapısı aşırılmış visviran bir (tamiratı mütemadiye) kulübesi gözüne ilişti. İşte burası iyi idi. Hem damsız kapısız olduğu

ummazlardı.

Kulübeden içeri girdi ve dip köşeye sindi. Arabalar, kamyonlar, atlılar vızır vızır gelip geçiyorlardı. Hancı hepsine söylemiştir. İyi etti ki buraya gizlendi. Gece olunca kim kime dımdıma.

Geç vakit avcıların kamyonu dönüyordu. İçindeki avcıların bakışlarını, hareketlerini görünce neşelerine, sevinçlerine vermedi de:

— Hah! Dedi, bütün yol boyuncak beni arıyorlar.

Ve ellerine düşerse kaçtığı için yiyeceği dayağın, tepiğin hesapsızlığını düşünerek ürperdi. Ürperdikçe köşesinde köstebekleşti.

Ortalık iyiden iyiye kararmıştı.

Yol ıssızlaşmıştı.

Uzaktan köpek sesleri geliyordu.

Derken ince, uzak bir gıcırtı, bir kemençe sesi...

Bir kağnı kafilesi.

Kol başı görünür görünmez, kulübeye girdi. Geçmelerini bekledi. Kağnılar geçiyordu. Erkekler, kadınlar, arabaların yanlarında, kimi bir arada konuşarak yürüyorlardı. Yarınki pazar yerine ulaşacaklardı.

İşte en iyi bir yolculuk!

(Arkası var)

İzmitte belediye çalışıyor

Eskiden suyu olmıyan İzmit şimdi suyu en bol şehirlerimizdendir

İzmit itfaiyesi bir yangın musluğundan çift hortumla su verirken

İZMİT, (Milliyet) — İzmitlilerin çok sevdiği ve saydığı genç, bilgili Belediye Reisi Kemal Beyin çalışma odasındayım... Yanımızda, Halkevi reisi Yüce Bey de var.. İçeri giren, çıkan iş sahipleri hiç te eksik değil..

Gözümün önünde asırlarca ihmal edilen, tabiatın kendisine bütün güzellikleri bol bol bağışlamasına rağmen, bakımsız, geri kalmış, bu yeşil diyarın hayali, Belediye Reisinin odasında bir defa daha canlandı. İçecek, ellerimi yıkayacak - su - bulamaz gibi oldum. Dar, iğri, büğrü yollarda nasırlarım o kadar sızlıyor ki... Karşıdan bir de Fort markalı otomobil göründü. Toz bulutları dalga dalga yükseliyor, üstte başta hayır kalmıyor.. Burun deliklerim toz dolmuş, ağzımı kapamasam sıkılmadan oraya da girecek.... Bu kötü düşüncelerimin hepsi kafamda bitmeden, genç Reisin tatlı, riyasız sesi beni bu âlemlerden, hakikat dünyasına sokar gibi oldu. Ve o zaman anladım, iman ettim ki, Belediye Reisimizin sözleri, katî, doğru ve temizdir...

* * *

Onu dinliyorum:

— "Cümhuriyet devrinden evvelki vaziyeti bilenler, diyor, bugün ile yarın arasında, memleketin, şehrin, şehirlinin ne kadar ileri gittiğini kolaylıkla takdir edebilirler. Son yapılan Belediye intihabatını müteakip, belde işlerine, Belediyemizin geçmişe nisbetle çok ciddî ehemmiyet atfettiğini söylemek hata olmaz sanırım.

929 yılında Belediyemizin geliri yetmiş bin lira iken, 930, 931 de bu miktar doksan beş bine, 932 de 125 bine, 933 te 150 bin liraya çıkarılmıştır. Buna mukabil maaşat ve ücretler kısmında on bin lira bir tasarruf elde edilmiştir."

Bu günlerde küşat resmi yapılacağı söylenen Paşa suyunun şimdiki vaziyetini sordum.

— "Belediyemiz, dedi, yine asırların halledemediği en büyük ve belki de en elîm derdini "Su" işini başarmış bulunuyor. Tereddütsüz söyliyebilirim ki, bu gün şehrimizde yapılmış bulunan fennî, asrî su tesisatımız, bütün Türkiyede yapılan su tesisatlarının belki de en değerlisidir. Bu gün adam başına günde 150 litre su isabet etmektedir. Binaenaleyh geçmiş devirlerin mahrumiyetine rağmen, her işin müteessir bulunduğu bu buhranlı devrede yine paramıza nisbetle, cidden büyük olan bu işin başarılmasını Cümhuriyet ve inkılâbın vicdanlarımızda yarattığı tesirlerde aramak isabet olur."

Genç Reisimize, memleketimizde en mükemmel bir memba suyu olan "Çene suyu" nun ne zaman getirileceğini sorduğum zaman:

— "Bu su için, dedi, tetkikat ve tahlilât yaptırdık. Anladık ki, İstanbul da dahil olduğu halde bu suyumuzun yüksekliğinde pek az memba suları vardır. Tesisatı en yüksek ilim müesseselerimizin Belediyemize tavsiye ettiği esasla ra göre yapılacak olan Çene suyunun ihalesi yapılmış bulunuyor.

Binaenaleyh, diyebilirim ki, dünkü susuz İzmit, bu gün en çok "Su" yu olan ve ayrıca en iyi su getirmeğe muvaffak olan bir belde olmuştur. Ve yalnız bu iki sebepledir ki, başarılması çok kısa olan bu mevcudiyetimizle şehirli şüphesiz ki, iftihar edebilir.

Su işini hulâsa etmek lâzım gelirse dünün yokluğunun, artık tarihe karışmış bir masal olduğunu söylemek kâfidir."

Şehrin elektrikleri bir yanıp, bir sönüyor. Bunu kendisine sordum.

— "Evet, dedi. Bugünkü tesisatımız kâfi gelmiyor. Şimdilik makinemizin iki misli kuvvetine çıkarmak suretiyle bu mahzurların önüne geçmiye çalışıyoruz. Elektriğin daha ziyade sınaî hareketlerin vücut bulmasına imkân verebilecek bir değerde olması için bu künkü kuvvetten 15 - ilâ - 30 misline çıkarmak için lâzım gelen şartlar kararlaştırılarak tatbika girişmek üzereyiz."

Şehrin temizliğinden, imarından, yollarından, mezbahadan, sağlık işlerinden, itfaiyeden de malûmat lütfetmesini rica ettim.

— "Bu sene zarfında, dedi. Şehrin haritasını ve müteakiben imar plânını çizdireceğiz. Bu sene yapılacak olan mezbahamız bir iş için yüz akı olacaktır. Yol işlerine fazla ehemmiyet veriyoruz. Hükûmetin çok isabetli teklifleri ile kaldırılan oktruvadan 30 bin lira bir gelirimiz kaybolmaktadır. Bunun için bu iş hakkında şimdilik bir şey söylemek doğru olamaz. Hükmedebilirim ki, yakında yol işini de başarmak büyük emellerimiz meyanındadır."

Şehirde inşaat işleri bolluk devirlerine nisbetle çok ileridir. Bunun için ikamet şartları iyi olan İzmitin az zaman zarfında nüfusu da bir hayli çoğalacaktır. İtfaiye teşkilâtı iyidir. Şehirde 144 yangın musluğu vardır. Ve her biri bir arazoz kıymetindedir. Mevcut su depolarımızda ayrıca ihtiyat olarak 1100 ton su bulunduruyoruz.

Belediyeye geldiğim 31 ay zarfında 12 yangın olmuş, vaktinde yetişilmek suretiyle derhal söndürülmüştür.

Önümüzdeki seneler zarfında yeni yeni parklar vücude getirilecektir.

Sağlık işleriyle çok meşgulüz. Bir düşman telâkki ettiğimiz sıtmanın kendisini ortadan kaldırmak için hükûmet teşkilâtlarile beraber çalışıyoruz. Sıtmalı tanılan İzmitin az zaman zarfında bu belâdan da katiyyen kurtarılacağına inanmak lâzımdır."

Değerli Reisimiz bir lâhza düşünür gibi oldu. Mühayyelesinde canlandırdığı kelimeleri tarta tarta:

— „Belediye ile samimî alâkası bulunan İzmitlilerin, dedi, yapılacak işlere inanmaları lâzımdır.

Belde işlerimizde, Belediye meclisi tek bir kalp gibi çarpmaktadır. Bu büyük maksatların yapılması hususunda vilâyetin yüksek himayesini, Fırkanın samimî alâkasını şükran hisleriyle kaydederim."

Sözlerimi bitirirken diyorum ki, az zaman sonra İzmit, eskisine nisbetle çok değişmiş ve bilhassa hayatî şartları itibariyle ölçülemiyecek kadar ileri giden bir belde olacaktır."

* * *

İzmit Belediyesinin genç Reisini dinlerken sade ve samimî sözleri beni kat kat sevindirmişti. Karşımdaki yüksek hisli, duygulu adamın emellerinin tahakkukunu görmek bütün İzmitlileri sonsuz bir sevinç içinde bırakacaktı... Ve ben bu sevincin ilk izlerini Kemal Beyin gözlerinde okuyorum.

Cevdet YAKUP

Müthiş cinayet

Bir adam dört kişiyi öldürdü. Birini de ağır yaraladı!

GİRESON (Milliyet) — Bulancak nahiyesinin Süme köyünde Arif oğullarından Âşık Ali oğlu Yusuf bir hiç yüzünden dört kişiyi öldürdü, bir kişiyi de ağır surette yaraladı. Vak'a şu suretle oldu:

Âşık Ali oğlu Yusuf yirmi yaşında evli ve halivakti de iyidir. Başka bir kadınla ikinci defa evlenmek ister, karısı Feride de kocasının bu hareketini hoş görmiyerek mahkemeye müracaatla şikâyette bulunur, ve Yusufun ikinci evlenme teşebbüsü menedilir. Feride köyüne dönerken Yusuf köyün bir kenarında karısının yolunu bekler, yaklaşınca "sen beni niçin şikâyet ettin,, diye elindeki sopa ile dövmiye başlar. Feridenin feryadını işiten hemşiresi İsmiye atlı kadın koşarak eniştesi ve bacısının yanlarına gelir, Yusuf bu defa baldızını da dövmiye başlar. Bu iki kadının feryat ve figanı üzerine köyün bekçisi Fahri hâdise mahalline gelerek bunları ayırmaya çalışır ve Yusufa ileri geri söylenir. Fahrinin sözleri Yusufun hiddetini artırarak kudurmuş bir köpek gibi tabancasına sarılarak bekçi Fahriye ateş ederek yere serer. Silâh sesini işiten bekçi Fahrinin kardeşi Bekir cinayet yerine gelir, Yusufun bir kurşunile yere serilir. Silâh sesleri üzerine bekçinin üçüncü kardeşi Hasan yetişir, bir şey yapmağa muktedir olmaksızın Yusufun bir kurşunile o da yıkılır. Müthiş manzara karşısında canlarını kurtarmak için kaçmağa çalışan Feride ve İsmiye kaçamazlar, katil bir kurşunla baldızı İsmiyeyi evin köşesinde yere yuvarlar, evden içeri girmeğe muvaffak olan Feride araya sıkışan bir ayakkabı yüzünden kapıyı kapıyamadığından, katil yetişir ve ateş ederek bunu da yıkar ve katil de kaçmağa muvaffak olur. Bekçi Fahri yarım saat sonra, kerdeşi Bekir anımda, katilin baldızı İsmiye evin köşesinde derhal, karısı Feride hastahanede öldüler. Bekçinin üçüncü kardeşi Hasan ağır yaralı olarak hastahanededir.

Cinayetten haberdar olan Vilâyet jandarma kumandanı yüzbaşı Macit Bey bir müfreze jandarma ile katilin takibine çıktı. Yirmi dört saat zarfında katili yakalıyarak adliyeye teslim etti. Bölük kumandanı Macit Beyin bu muvaffakiyeti şayanıtakdir ve tebriktir.

Rize gümrük memurluğu

HOPA, (Milliyet) — Rize gümrük memuriyeti Hopa müdürlüğüne bağlanmış ve müdürlük kadrosuna bir kâtip ve bir veznedar ilâve edilmiştir.

İbrahim Tali Bey

ELÂZİZ (Milliyet) — İstanbul mebusu İbrahim Tali Bey buraya geldi. Damadı belediye reisi Hürrem Beye misafir oldu. Yakında kerimeleri H. ile birlikte İstanbula dönecektir.

Şakiler temizlendi

ADANA (Milliyet) — Son zamanlarda bu havalide hiç bir şekavet hâdisesi kalmamıştır. Yedi ay zarfında şekavet yapanların kökü kesilmiş, bunlardan 21 tanesi ölü, 20 tanesi de diri olarak yakalanmış ve büyük harpten fena bir miras olarak kalan bu haydutlar bu suretle tamamen ortadan kaldırılmışlardır.

Bir abide yapılıyor

ADANA — Son günler içinde hükûmetimize teslim olan şakiler tarafından pusuya düşürülerek şehit edilen jandarmalarımız için jandarma dairesi tarafından büyük bir âbide yapılması kararlaştırılmıştır.

Bir jandarma çavuşuna ikramiye

SIVAS — Bir müddettenberi Görün kazasına beş saat mesafede Saimbeyli, Göksun taraflarında eşkiyalık ve köylüye bir çok fenalıklar yapan elebaşı Cevadın idaresindeki çete, jandarmamızın mahirane takibi neticesinde meydana çıkarılmıştır.

Dağda jandarma ile eşkiya arasında müsademe olmuş ve neticede çete reisile altı arkadaşı ölü olarak elde edilmiştir. Müsademede büyük yararlık gösteren jandarma çavuşu Hasana yüz lira mükâfat verilecektir.

Giresonda idman şenlikleri yapıldı

GİRESON, (Milliyet) — Havaların müsaadesizliğinden dolayı tehir edilen idman şenlikleri geçen gün bütün mektepliler tarafından kışla meydanında yapıldı ve çok güzel oldu. Mekteplilerin çevik hareketleri binlerce seyircilerin ve bilhassa anavebabaların göğüslerini iftiharla doldurdu. Bu idman hareketlerinde en çok muvaffakiyet gösteren ve çok alkışlanan Ortamektep talebesi oldu. Ortamektebin liyakatli müdürü Sefa Beyin talebe üzerinde gösterdiği dikkat ve ihtimam takdir edildi.

Aydında bir ölüm

AYDIN (Milliyet) — C.H.F. Vilâyet idare heyeti azasından ve sıtma mücadele reisi doktor Vahyi Bey bugün ölmüştür. Vahyi Bey kalp hastalığından muztaripti. Aydına geldiği gündenberi çok hizmeti görülen doktorun ölümü Aydınları çok müteessir etmiştir. Cenazesi C. H. F. tarafından yapılan program mucibince merasimle kaldırılacaktır.

Dolu ve yıldırım

TOKAT, (Milliyet) — 16-6-933 tarihine müsadif cuma günü yağan yumurta cesametindeki dolulardan müteessiren Tokadın mal kayasiye, kocacık bağlarının üzüm fidanları ve sarı yapraklık ve cincife, gürcü ve serpin köylerinin mahsulâtı kısmen müteessir olduğu gibi Tokadın geksi mevkiinde kayaları Yusuf oğlu Kâmil ve Rasim efendilere isabet eden yıldırımdan Kâmil vefat etmiş ve Rasim de hastahaneye kaldırılmış ve orada iyileşmiştir.

Mektep sergisi

ERZİNCAN — Bu sene tatil başlangıcında Erzincan Gazipaşa mektebinde, kazalar da dahil olmak üzere ilk mekteplerin sergisi açıldı. Bu münasebetle dün müfettiş İzzeddin Paşa, Vali Bey namına mektupçu Şevket Bey, adliye erkânı, ve müdürleri, zabitan ve bir çok memurin sergiyi gezdiler.

Maarif müdürü Bedri Bey serginin açılma nutkunu söyledi. Bu nutukta yeni neslin görerek el ile dmağa naklettiği tedris usulünün faidelerinden bahsedildi.

Zaro ağaya rakip

KAHİRE — Elahrar gazetesi Zaro Ağaya rakip olabilecek derecede yaşlı Lübnanlı bir ihtyarın resmini neşretti,. Bu ihtiyar 1831 senesinde Lübnana hücum eden Mısır Valisi İbrahim Paşanın maiyetinde askerlik etmiş olan İbrahim Halidülmestanidir.

Bu zatın dört torunu vardır. En küçüğü 75, en büyüğü de 90 yaşındadır. Bu torunların 80 tane çocuk veya torunları vardır. Aile efradının yekûnu bir köyü dolduracak kadar demektir.

Feci bir kaza ve feci neticesi

SAMSUN, (Milliyet) — Merzifonlu bir zat, Somsun mektep lerinden birinde bulunan çocuğunu almak üzere Somsuna geliyor. İmtihanlarını bitiren çocuğunu alarak kamyonla Merzifona avdet etmekte iken, kamyon yolda bir kaza neticesinde hafif surette devriliyor, fakat sademeden çocuk düşerek kafası fecî surette bir taşa rastladığından ölüyor. Babası bu vaziyet karşısında asabına hâkim olamıyarak, tabancası ile kamyonun şoförünü öldürüyor, bu sırada düşerek elindeki tabancası patlıyor, ve çıkan kurşun kendisine isabet ediyor, o da ölüyor.

Kandra ilkmektebinde sergi

KANDRA, (Milliyet) — Kaza dahilinde merkez ilkmektepte 932 933 ders senesi zarfında talebe tarafından yapılan elişleri bir sergi halinde ziyaretçilere teşhir edilmektedir. Sergiyi gerek İzmitten gelen ziyaretçiler ve gerek yerli ahali fevkalâde beğenmişlerdir. Bilhassa dördüncü sınıf talebesile beraber Hikmet Hanım çok takdir edilmiştir.

Giresonda maarif hareketleri

GİRESON, (Milliyet) — Vilâyetin tam devreli mekteplerinde Hilâliahmer Gençlik Derneği teşkilâtı yapıldı.

Barça köyünde beş dershaneli bir mektep inşasına başlandı.

Merkezde bir umumî kütüphane açılması için faaliyete geçilmiştir. Eski medrese kütüphanelerine ait ve içinde kıymetli ve nadide eserlerde bulunan kitaplar, maarif idaresince toplattırılmış ve bir heyet tarafından tasnifine başlanılmıştır.

Her köy mektebinde bir sıhhî yardım çantası bulundurulması ve köy muallimlerinin ve mektep haricindeki faaliyetlerinde köylünün sıhhî vaziyetile yakından alâkadar olması hususu temin edilmiştir.

Kayseri mıntakası iktısat kongresi

KAYSERİ (Milliyet) — 1933 Kayseri mıntakası iktısat kongresi dünkü 18-6-933 Pazar günü Kayseride açıldı. Kongreye Sıvas, Niğde, Kayseri murahasları iştirak etmiş ve Kayseri mıntaka iktısat müdürü Ekrem Beyin riyaseti altında iktısadi mühim mevzular muzakere edilmiştir. Başlıca temenniyat buğdayın İstanbula nakli için Türkiyenin her tarafından nakledilecek olan buğday. Eskişehirde İstanbula nakledilen tarife ve ücrete tâbi tutularak nakledilmek suretile Eskişehirde müstahsilin kuyesini 5 kuruşa sattığı buğdayı Sıvas mustahsilinde ayni fiata satabilmesi ve memleketin her tarafında bir tek buğday fiatı istikrarı. Bu temenninin tahakkuku hükûmetimizin buğday koruma kanuna da tevafuk edeceğinden bu kabul edildiği takdirde Ziraat Bankasının mubayaatına da lüzum kalmamış olacaktır.

Bizim mıntakanın en mühim ihracat emtiasını teşkil eden yumurtanın da ihracat iskelelerine kadar olan nakliyeyi de D. Demiryolların mevcut en ucuz tarifeye tâbi tutulması yani diğer bozulan sebzeye ait ucuz tarifeye tesmili. Maliyet fiatlerinin yüksekliği hasebile ecnebi memleketlere günden güne azalan mezkûr ihracatı himaye için bu teklif çok yerindedir. Sıvas murahassı Ticaret Odası başkâtibi Muzaffer Bey tarafından teklif edilen bu 2 temenni mütefikan kabul edilmiş ve icabı icrasına tevessül edilmesi mıntaka müdürlüğünden rica edilmiştir.

Niğde murahhası Niğde odası başkâtibi Osman Bey tarafından da halılarımız için istimal edilen analin boyanin meni ithalı ve Niğdede bir suma fabrikası inşası.

Kayseri murahassı Kayseri Ticaret Odası reisi Alim Bey tarafından da Agnam rusumunun tenzili teklifleri yapılarak bunların da temennisi kabul edilmiştir.

Ticaret Odalarının Devlet müessasi meyanına ithalile bunlardan azamî randıman almak imkânının temini de mukararrat cümlesindendir.

Kandra yolları

KANDRA, (Milliyet) — İzmit Valisi Eşref Beyin vilâyet hudutları dahilinde kazalar kaymakamlarına vermiş olduğu emirler mucibince her tarafta yol yapma faaliyetine devam edilmektedir. Temel düzlemesi ikmal edilen yolların genişliği altı metre olup umum kazalar dahilinde bütün köylerin yekdiğerine raptını temin edecek derecede olmasına itina edilmektedir. Yolların düzeltilmesi hususunda kazanın bütün köylüleri kendi arabaları ve kendi hayvanları ile beraber gayretle iştirâk etmektedirler

Eski cinayet

Gıyaben idam mahkûmu sorguya çekildi

ÇANKIRI, (Milliyet) — Bugün mahkeme koridorlarında dolaşırken ağır ceza salonuna girmiştim bu esnada bir mahkemeye bakılmakta idi. davanın safhası çok şayanıhayret ve esrarengiz bir mahiyet taşıdığı için derhal bildiriyorum.

335 te İşlenen bir cinayet

Bundan 14 sene evvel Çankırının Eskipazar Nahiyesine merbut Kıran köyünden Hatip Bekir Efendi ile o köyün zenginlerinden olan Ahmet B. isminde bir adamla Hatip Bekir Efendinin arası açılıyor. Sebep şahitlerin tahminine göre, Bekir Efendi biraz zenginlemeğe başladığı için Ahmet Bey bunu çekememiş. Bunun üzerine bir gün köye atlı ve silâhlı meçhûl yedi şahıs gelerek Bekir ağanın evini soruyorlar ve ağanın konağına misafir olacaklarını bildiriyorlar. Bekir ağa derhal onları evine alıyor o sıralarda büyük kardeşi geliyor, onlara sefa geldiniz diyor, biraz konuşuyor, fakat bu gelen meçhûl şahısların hallerinden şüphelenerek kardeşine bir aralık onlardan korktuğunu, ve jandarma karakolunu haberdar etmesini söyliyor. Jandarmaya haber gönderiliyor. Müsellâh bulunan misafirler Lazcaya benzer lisanla birbirlerile konuşuyor.

Cinayet

İçlerinden birisi ev sahibinin "harem,, dairesine geçmek istiyor. Bittabi buna manî olmak istiyen Bekir ağa ile arada bir hırıltı başlıyor. Bu iş daha fazla devam etmeden zavallı adamın elini ayağını bağladıkları gibi evin yukarı kısmından aşağı boduruma kardeşi ile beraber indiriyorlar ve orada döğmeğe başlıyorlar... Zavallı adam ne olduğunu bilemiyor, yalvarıyor.

— Aman canıma kıymayın da bütün hazır paralarımı alın, götürün.

— Biz para için bunu yapmıyoruz. Sen Ahmet Beye yan bakarsın ha, diyerek döğüyor, döğüyorlar. Biçare adam baygın, bir ölü haline gelince bırakıp kardeşine başlıyorlar. Aynı suretle onu da döğerlerken bitâp düşen Bekir ağa biraz kendine geliyor, kımıldanıyor, vahşi haydutlar tekrar ocağın üstündeki kızgın saçla adamcağızın başını ve yüzünü yakıyorlar. Kızgın saçı boynuna geçiriyorlar. Bu eza ve cefa içinde kıvranırken kardeşini de bu suretle yakmak istiyorlar.

Biçare:

— Beni öldürüyorsunuz, bari şu kardeşime kıymayın(diyor. Canavarlar kardeşini bırakıyorlar, ne kadar paraları varsa istiyorlar. Ailesine de işkence yapıyorlar. Bu tüyler ürpertici feci cinayetin safhalarını mahkeme huzurunda anlatan maktulün kardeşi sorgu üzerine başını çevirerek suçlu mevkiine baktı. İki avukatın arkasında kuruca gözleri çukur ve yüzü sararmış bir adamı göstererk:

— Efendim, işte bu adam! Ta kendisi, içlerinde bu da vardı. Hem bu adam elinde silâhla aileler arasında kimsenin gürültü yapmaması için nöbet bekledi. Şimdi gene evimde imiş gibi gözleri bana bakıyor dedi.

Bu adam kim?

Fazıl isminde uzun boylu zayif orta yaşlı şivesi Çerkesdir. Mahkemedeki iddiasına göre 335 te ev yaptırmak müteahhidi olduğunu sonra harbi umumiye iştirâk ettiğini yedi senedenberi de ecnebi memleketlerde 3 sene Yunanistanda, 4 sene Mısırda çalıştığı fakat ailesinin köyde bulunduğu on beş gün evvel geldiğinde katil olarak yakalandıklarını hiç bir şeyden haberi olmadığını söylemişlerdir. Müdafaa şahidi ikame etmek üzere mahkeme talik edilmiştir. Katiller evvelce idam cezasına çarpmışlardır.

Bir çocuğun başı kesildi

BALIKESİR — Harta ile Kırkağaç istasyonları arasında feci bir tren kazası olmuş, on, on iki yaşlarında tahmin edilen küçük bir çocuk İzmirden gelen trenin altında kalarak ağır surette yaralanmıştır. Yolcuların anlattığına göre kazaköylü çocuğunun başını tren yoluna koyup derin bir uykuya daldığı bir sırada vukua gelmiştir.

Çocuğun yaraları başından ve kolundandır ve oldukça tehlikelidir. Tren kazasından sonra Kırkağaç müddeiumumisi gelinciye kadar kaza mahallinde kalmış ve ancak iki saat teahhurla hareket edebilmiştir.

Kazazede çocuk İzmire giden posta trenile Manisa hastanesine götürülmüştür.

Gemlikliler Yalovaya gezinti

GEMLİK (Milliyet) — Hilâliahmer Heyetinin Yalova hamamlarına bir gezinti programı tertip edilmişti. Halk buna büyük bir rağbet gösterdi. Kaymakam dahil olduğu halde kaza, hükûmet rükünleri de bu gezintiye iştirâk etti.

Hilâliahmer ve Muallimler Birliği reisleri Hüseyin Baştuğ, Nedim Yaman çok yoruldular. Fakat halkımızı memnun ettiler. Hamamların Öç kardeşler mevkiini dolduran Gemlikliler yüksek terbiyelerile herkesin saygılarını topladılar. Geceleyin tam bir intizam ve sonsuz bir neşe içinde Gemliğe dönüldü.

Londra mektupları

Amerika çekiliyor mu, Rusların rolü nedir?

Konferans vâsıl olabileceği hedefler üzerinde ümitsizliği arttırıyor

(Başı 1 inci sahifede)

zartesi gününden sonra üç gün içtima etti. Perşembe günü içtimalarına nihayet verdi. Bundan sonra komisyon içtimalarına başlandı. Konferansın iki komisyonu vardır:

1 — Maliye komisyonu.
2 — İktısat komisyonu.

Maliye komisyonunun iki tâli komisyonu vardır:

1 — Mali vaziyetin ıslahı için âcil tedbirler aramak için teşkil edilen tâli komisyon.
2 — Daimî tedbirler aramak için teşkil edilen tâli komisyon.

İktısat Komisyonu da iki tâli komisyona ayrılmıştır:

1 — Ticaret siyaseti;
2 — İstihsal ile piyasa ve istihlâk arasında muvazene temini için tedbirler arayacak olan tâlî komisyon.

Ticaret siyaseti namı verilen birinci komisyonun vazifesi esaslıdır. Kambiyo tahdidatı, kontenjantman ve gümrük tarifeleri bu talî komisyonun vazifeleri arasındadır.

Her iki komisyonda da bütün devletler temsil edilmektedir. Ancak tâlî komisyonların azaları komisyon reisleri tarafından intihap edilmektedir. Bunların on beş ile yirmi arasında azaları vardır.

İktısat komisyonunun reisi olan Felemenkli Colijin İngilizlerin aleti olarak tanınmıştır. Tâlî komisyon azalarının intihabında o derece keyfî hareket etmektedir ki, İrlanda murahhasile arasında bir münakaşa oldu. Bu münakaşadan sonra ikinci tâlî komisyon için aza intihabı sırası gelince; Colijin, İrlânda murahhasını da tâlî komisyona aza olarak seçmişse de İrlândalı bu şerefi kabul etmemiştir. Tâlî komisyon intihabı yüzünden konferans mehafilinde bazı murahhas heyetleri arasında iğbirar hissi uyanmıştır.

Umumî heyet ve komisyon içtimaları alenîdir. Tâlî komisyon müzakereleri ise alenî değildir. Ancak bu müzakerelere tâlî komisyona aza olmıyan devlet murahhasları da girip müzakereleri dinliyebildikleri gibi söz dahi söyliyebilirler.

Tâlî komisyon müzakereleri alenî olmamakla beraber, her iki maliye tâlî komisyonları hususî bir kararla müzakerelerini alenî yapmıya karar vermişlerdir. İktısat tâlî komisyonları henüz böyle bir karar vermemişlerdir.

İşte bu karışık teşkilâtı meydana getiren konferans kemaliciddiyetle mesaisine devam etmektedir. Bununla beraber, bu mesainin müspet bir neticeye varacağı hakkındaki şüpheler her gün daha ziyade artmaktadır.

Gittikçe anlaşılmaktadır ki Amerika konferans ile olan alâkasını kesmektedir. Amerikanın para istikrarına yanaşmak istemediği sarihtir. Bu vaziyette Avrupa devletlerinin ne gibi bir hattıhareket takıp edecekleri sorulmaktadır. Filhakika takip edilecek iki şık vardır:

1 — Amerikanın para istikrarına yanaşmadığı cihetle iktısadî meseleleri de görüşmekten bir fayda çıkmıyacağını ilân ederek konferansı tatil etmek.

2 — Amerikasız mesaiye devam etmek ve Avrupa devletleri arasında yapılması mümkün olan itilâfı yapmak.

Söylendiğine göre Mac Donald diger büyük devlet heyetlerinin reisleri-le beraber bu meseleyi hususi surette müzakere etmektedir.

Diger taraftan Rusyanın da konferanstaki rolü vaziyeti karıştırıyor. Rus murahhası, konferansa ehemmiyetli bir teklif yapmıştır. Bu teklifte devletler arasında iktısadî ademitecavüz misakı imzalanmasını ileri sürmektedir. Teklifte hiç bir siyasî mülâhazanın dahi bir devletin diger devlete karşı iktısadî tecavüzde bulunmasını haklı göstermiyeceği bildirilmektedir.

İngiliz gazeteleri, bu teklifi, Rusya hakkında İngiltere tarafından tatbik edilen ticaret ablukasının kaldırılmasına matuf bir tedbir telâkki etmektedirler. Hatırlardadır ki geçen nisanda İngiliz mühendislerinin mahkûmiyeti üzerine İngiliz Hükûmeti, Rusyadan İngiltereye eşya ithal edilmesini menetmişti. Şimdi M. Litvinof, teklif ettiği "iktısadî ademitecavüz,, misakile bu memnuiyeti ilga etmek istiyor.

İngiliz matbuatı, Rus eşyası hakkındaki ablukanın iktısadî mesele olmadığını, siyasî mesele olduğunu ve iktisadî mesele olmadığına göre de cihan iktısat konferansının bu meseleye karışamıyacağını yazmaktadırlar. Bununla beraber, Rus teklifi iktısat komisyonunun Reisi Felemenkli Colijin tarafından ticaret siyaseti tâlî komisyonuna havale edilmiştir.

Ancak şu muhakkaktır ki bu ademitecavüz misakını tekliften Rusların daha şümûllü maksatları vardır. Rusyanın beynelmilel iktısadî sahada siyaseti, aleyhine bir cephe teşkil edilmesine mani olmaktır. İktısadî sistemi hiç bir devletin iktısadî sistemine benzemediğinden kapitalist devletler tarafından verilecek bir takım kararlarla Rusya tecrit edilebilir. Rusların bütün hedefleri, bir zamanlar siyasî sahada olduğu gibi şimdi de iktısadî sahada bütün dünya devletlerine karşı yalnız kalmasınlar. İktısadî ademitecavüz misakının hikmeti bundan ibarettir.

Ahmet ŞÜKRÜ

Türkiye Bulgaristan

(Başı 1 inci sahifede)

ve münakalât meselelerine taallûk eden işlerle meşgul olmuştur.

Dün bir muharririmiz Fazıl Ahmet Beyle görüşmüştür. Türk - Bulgar Dostluğu Cemiyeti Reisi bulunan Fazıl Ahmet Bey bize şu beyanatta bulunmuştur:

"— Bulgaristandan çok iyi intibalarla döndüm. Bu çalışkan milletin içinde Türk - Bulgar dostluğunun bütün Balkanlar ve binnetice cihan sulhü için ne kadar mühim ve kıymetli bir amil teşkil ettiğini pek aydınlık ve kuvvetli bir şuurla anlıyan geniş ve münevver bir muhit vardır. Bilirsiniz ki Cümhuriyet Türkiyesinin en sağlam siyasî şiarı yalansız dostluk ve kuvvetli bir sulhperverlik içinde bütün dünyaya ve hassaten Balkan komşularına karşı samimî olmaktır. Bu hakikatin münevver Bulgar mehafilinde dahi günden güne tavazzuh ettiği memnuniyetle görülüyor. Dostlarımız bize karşı çok muhabbetli bulundular ve yüksek misapirperverliklerinin hakikaten unutulmaz delillerini verdiler. Bulgaristan hakkındaki muhtelif duygu ve düşüncelerimi mufassalan yazmak emelindeyim. Bunları kâğıt üzerine koyduğum zaman (Milliyet) in aziz okuyucularına sizin sütunlarınızda takdim etmek benim için pek büyük bir haz ve zevk olacaktır.,,

İş ve Işçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İş isteyenler

Elektrikçiyim İstanbul Elektrik Şirketinde on iki sene çalıştım, saat, tesisat, tamiratta yapabilirim, taşraya da giderim. İstiyenlerin Milliyet İş bürosu M. H. Rumuzuna.

* * *

Orta mektep yedinci sınıfa kadar okudum. 16 yaşındayım. İş arayorum. Her iş yapabilirim. İstiyenlerin İş Bürosuna Beşiktaş'ta Haydar diye müracaatları.

* * *

Her işe razı bir vatandaş

333 doğumluyum. Siirt Cümhuriyet ilk mektep son sınıfında bulunuyordum. Maişetime bakacak bir kimsem olmadığından leylî ve meccanî mekteplerin birisine girmek için belediyenin yardımile İstanbula gönderildim. Burada ilk mektep son sınıf imtihanına girerek saim neticesi şehadetnamemi aldım.

Halkevine müracaat edip halimi anlattım. Beş gün için bir yemek karnesi verdiler. Şimdi o da bitti. Belediyeye müracaat eyledim. O da beni kimsesizler çocuk yurduna sevketti. Kuru tahta üzerinde, aç bilâç yatmakta idim. O da kapandı. Ben şimdi sokaklarda sefil bir halde kaldım.

Milli mekteplerden birine girinciye kadar iaşemin temini için bir işe girmek istiyorum. Her işe razıyım.

DOKTOR

Hafız CEMAL

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5 e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul: 22.398.

3261

Dünyada neler oluyor?

Oruç rekoru

Gandinin son defa tuttuğu ve 21 gün devam eden orucun sihhati üzerinde gayri müsait tesir hâsıl ettiği anlaşılıyor. Maamafih bu müddet zarfında kendisine bakan yedi doktorun neşrettiği tebliğler bu 64 yaşındaki adamın harikulâde mukavemet gösterdiğine şahittir. Bu müddet zarfında Gandi sadece ayaklarının tereyağla uğulmasına müsaade etmiştir.

Fakat şunu da biliriz ki, Hindistan oruç tutmakta idmanlı fakirleri bol bir yerdir.

Gandi de bundan evvel bir çok defalar oruç tutarak hasta düşmemişti. Bu suretle oruca idmanlıdır. 1924 Eylülünde de 21 gün oruç tutmuştu. Fakat o defa kendisine ameliyat yapılmıştı. On ikinci gün doktorlar ölüm tehlikesinin baş gösterdiğini görerek, kendisinden yemek yemesini rica etmişlerdi. Gandi reddetti. Daha zayifladı, fakat sonuna kadar dayandı.

Şarkta dinî oruçlar garbe nazaran çok şiddetlidir. Bir şarklı hapse atıldı mı, protesto makamın da kolayca açlık grevi ilân eder. Bazan da bu, ölümle neticelenir. Lahora suikastinin 16 maznunundan biri böyle oruç tutmuş ve 61 gün devam eden grevi sonunda ölmüştür. Mısır Başvekili Sıtkı Paşayı öldürmek teşebbüsünde bulunduğu için 7 sene hapse mahkûm edilen Taha Hüseyin 50 gün aç kalarak ölmüştü.

Bazı milletler vardır ki, orucu itiyat edinmişlerdir. Bunlara en zizade çöl aşiretlerinde tesadüf edilir. Bazı deveciler vardır ki, develeri kadar sususzluğa dayanırlar. Afrikada bir defa yemek yiyip bir hafta aç kalanlar vardır. Fakat böyle olmakla beraber oruç rekorunu kıran gene bir şarklı değildir. İrlandalı Maç Swinez hapisha nede 75 gün aç kaldıktan sonra öldü. Cork Belediye reisi memleketinin istikbali için İngilizler tarafından hapsedilmişti. 71 gün verilen her yiyeceği reddettikten sonra bayıldı, bu defa sun'î surette beslediler. Kendine gelince tekrar yemeği reddetti ve çok geçmeden öldü. Soğuk memleketlerde açlığa daha az tahammül edildiğine göre, bu bir rekordur. Gerçi Maç Swinez su içiyordu. Çünkü susuzluk açlıktan daha çabuk öldürür. Cinayetten maznun avukat Viterbi su da içmediği için 17 gün sonra hapishanede ölmüştür.

Karı şikâyetleri

Büyükderelilerin şikâyeti

Yaz kış Büyükderede oturmaktayim. Otobüslerin seyrüseferinden evvel vapurlardan çektiğimizi bir Allah bir biliriz. Otobüsler başladı. Halk bir az geniş nefes aldi. Hiç değilse her zaman bulmak ihtimali olduğu için, vaktinde işimizin başına gidebiliyorduk. Şimdi ise süratı tahdit eden bir alet koyarak göya 30 kilometre üzerinden gidiliyor. Büyükdereden taksime sanki manda arabası ile gidiyoruz. Bu vaziyet karşısında otobüslerin çalişabilmesi güçleşmiyor mu?

Ekrem

İst. Mr. Kumandanlığı Sa. Kom. ilânları

Merkez Kumandanlığına merbut kıt'at ve müessesat ihtiyacı için otuz bin kilo süt ve yirmi beş bin kilo yoğurt bir şartname ile 4-7-933 salı saat 15,30 da kapalı zarf ile satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını Merkez kumandanlığı satınalma komisyonu reisliğine vermeleri.

(664) (2660) 3568

* * *

Merkez Kumandanlığına bağlı kıt'at ve müessesat ihtiyacı için yirmi altı bin kilo yufka 6/7/933 perşembe günü saat on beşte kapalı zarf ile satın alınacaktır. Şartnamesini görmek için isteklilerin her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını Merkez kumandanlığı satınalma komisyonuna vermeleri.

(665) (2661) 3569

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıt'at ve müessesat ihtiyacı için on beş bin kilo süt ve on bin kilo yoğurt bir şartname ile 4-7-933 salı saat 14 te açık münakasa yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını merkez kumandanlığı satınalma komisyonu riyasetine vermeleri. (666) (2662) 3570

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıt'at ve müessesatın ihtiyacı için yirmi üç kalem yaş sebze bir şartname ile 6-7-933 perşembe günü saat 14,30 da kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını Merkez kumandanlığı satınalma komisyonuna vermeleri. (15) (2695) 3599

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıt'at ve müessesat ihtiyacı için 23 kalem yaş sebze bir şartnaem ile 6-7-933 perşembe günü saat 16 da kapalı zarfla satın alınacaktır.

İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün münakasaya girişeceklerin belii vaktinden evvel teklif mektuplarını Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonuna vermeleri. (14) (2694) 3600

* * *

Harbiye Akademisi için alınacak yirmi bin kilo sığır etinin kapalı zarfında verilen fiatlar pahalı görülmüş olduğundan 26-6-933 pazartesi günü saat 15 te pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin belli vaktinde Merkez K. Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (34) (2905) 3899

* * *

Merkez Kumandanlığı kıt'at ve müessesatının ihtiyacı için iki bin beş yüz kilo toz şeker 26-6-933 pazartesi günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin belli vaktinde Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (32)

(2907) 3901

* * *

Harbiye mektebi hayvanatından mürt olan bir esterin derisi 28-6-933 çarşamba günü saat 16 da pazarlıkla satılacaktır. İsteyenlerin Harbiye mektebi levazımına müracaatlariyle isteklilerin belli vaktinde komisyonda bulunmaları. (35) (2932)

* * *

Merkez Kumandanlığına bağlı kıt'at ve müessesat ihtiyacı için alınacak olan dört yüz altmış ton unun kapalı zarfında talibi zuhur etmediğinden 29-6-933 perşembe günü saat 15 den 16 ya kadar pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin belli vaktinde Merkez K. Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (39) (2931)

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut müessesat ihtiyacı için alınacak iki yüz ton unun kapalı zarfında talibi zuhur etmediğinden 29-6-933 perşembe günü saat 14 den 15 şe kadar pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin belli vaktinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları (38) (2935)

* * *

Harp Akademisinin 1000 çeki odununa yapılan münakasasında verilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlığı 28-6-933 çarşamba ünü 15 den 16 ya kadar yapılacağından istek lilerin şartnameyi görmek için her gün komisyona gelmeleri. (37) (2934)

* * *

Harbiye mektebi ihtiyacı için 1500 kilo makarna ve 300 kilo şehriyenin 28-6-933 çarşamba günü saat 16 da pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (36) (2933)

İLÂN

Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim Şirketinden:

Bedelleri tediye olunacak Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim Şirketi tahvilâtının 2 nci keşidesi, 1 temmuz 1933 tarihinde öğleden sonra saat 3 te Noter hazır olduğu halde Beyoğlunda Tünel Meydanında Metro hanında Şirketin İdare Merkezinde icra edileceği tahvilât hâmillerine ilân olunur.

Amortisman cetveli mucibince itfa akçesi 31 adet tahvil üzerine yapılacaktır.

Tahvilât hâmillerinden arzu buyuran zevat keşidede hazır bulunmağa davet olunurlar.

İstanbul, 14 Haziran 1933
Müdiriyet

Samsun V. Daimî Encümeninden:

1 — : Bafra - Alaçam yolunda (16) adet müceddet betonarme menfez inşasile (18) adet menfezin esaslı tamiratı Nafi a ve Encümen kalemlerinde mevcut evrakı keşfiye ve şartnamesi mücibince yap ılması Temmuzun onuncu pazartesi günü saat on altıda icra kılınmak üzere müza yede, münakasa ve ihalât kanununa tevfikan kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — : Bedeli keşfi (8794) lira (69) kuruştur.

3 — : Münakasaya girmek istiyenle r yüzde yedi buçuk teminatı muvakkatelerile Nafia Başmühendisliğinden müsa ddak ehliyet vesikaları bir zarf derununda ve teklifnameleri ayni zarfın içinde i kinci bir kapalı zarf derununda pullu ve imzalı olduğu halde yukardaki saate ka dar imza mukabilinde Vilâyet Daimî encümeni Riyasetine teslim edeceklerdir.

4 — : Münakasaya iştirak edecekler şartname ve evrakı keşfiyeyi görmüş ve mahallinde tatbik ve münderecatını kab ul etmiş addü itibar olunurlar.

5 — : Tafsilât almak istiyenlerin h er gün Nafia Başmühendisliğine ve Encümen kalemine müracaat eylemeleri ilâ n olunur. (2842) 3810

Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonundan:

Kuduz hastanesi için 600 kil o ve Emrazı Akliyeye 2000 kilo birinci kapı malı Adana pam uğu olbaptaki nümunesi veçhile 27 Haziran 933 salı günü saat 14 de pazarlıkla alınacağından taliplerin komisyona müracaat leri. (2936)

Hariciye Vekâleti Mübayaat Komisyonundan:

Hariciye Vekâleti için alınacak otomatik telefon santralı ve bazı teferruatının ihalesi tarihi 21 Haziran 933 çarşamba günü olacağı gösterilmiş ise de görülen lüzum üzerine münakasa müddeti 1 Temmuz 933 cumartesi saat 16 ya kadar temdit edilmiş olduğundan talip olanların şartnamesini görmek üzere mezkûr tarihe kadar Hariciye Vekâletinde Levazım Müdürlüğüne ve İstanbul'da Ankara caddesinde Hazinei Evrak Müdürlüğüne müracaat ve kapalı zarf usulü ile tekliflerini icra eylemeleri ilân olunur. (2922)

Milliyet'in romanı: 5

Erkek Kısmı Sarışına Bayılır...

fakat esmerle evlenir

Yazan: ANİTA LOOS. *Tercüme: Kâmran Şerif*

biribirlerini hemen de dinlemiyorlar.

Masaya ilk teşrif eden dâhî Joël Crabtree oldu. Şu Tanrının günü rastgele bir mevzua dair koca bir sütun yazı yumurtlıyan büyük muharrir yok mu? İşte o... Rastgele bir mevzu yazar ama yazısında mutlaka dostlarından bahseder. Zâhir, Mister Crabtree kendi dostlarının başkalarının dostlarından daha büyük dâhî olduklarını düşündükçe koltukları kabarıyor. Her halde bir gün geçmez ki yazdığı yazıda dostlarının isimlerini anmasın... Bu sayede onun yazılarını okuyacak kadar edebiyatla alâkadar olan kimseler muharririn dâhî dostlarının gece ve gündüz hangi saatte ne yaptıklarını öğrenmiş olurlar.

Ondan sonra meşhur tiyatro münekkidi Henry Applby geldi.

Üçüncü büyük edebî deha Peter Hood oldu. Bu zatın hususiyeti de mütemadiyen genç kızlara âşık olmaktır. Böyle bir dâhî de kendi gibi dâhî bir kadına âşık olacak olursa Tony'nin tabiri veçhile, seyreyle sen gümbürtüyü...

Bütün bu zevat bir araya gelince muhavere pek şayanidikkat bir şekil aldı. Evvelâ dâhîlerden biri digerine:

— Kuzum, dedi, geçen salı günü o kadar gülünecek ne söylediniz?

Öteki de salı günü söylediğini tekrar etti. Hep birden gülmiye başladılar. Bunun üzerine sual sormak sırası ona geldi:

— Siz de cuma günü herkesi gülmekten kırıp geçirecek kadar tuhaf bir şey söylemiştiniz... O ne idi?

Bu suretle bütün dâhîler sıralandılar.

Bunlar olurken Mister Ernest Boyd gelip masalarına oturdu.

Fakat onun gelişine ötekiler pek te memnun olmadılar. Çünkü Ernest Boyd, geçen akşam bulunduğum müsamereye de davetli idi, hattâ o gecenin en hafifmeşrep şarkısını da o söylemişti. Böyle bir adam bu şerait dahilinde Algonquin'de toplanan ince fikirli insanların sohbetinden nasıl zevk alabilirdi.

Maamafih o, ötekilerden fazla gülüyordu, hattâ başkaları gülmezken o gülüyordu. Bunun üzerine ötekiler yangözle ona bakmıya başladılar.

Bu esnada Dorothy de tavuğunu bitirmişti.

— Mütefekirlerin sohbetlerine doydum... Dedi. Artık yirmi dört saat acıkmam... Ben arkadaşlarımdan birisine gidiyorum. O arkadaşımın iyi bir huyu vardır: Ancak dişi ağrıdığı zaman kendisinden bahseder!

Dorothy'nin gitmesi üzerine bayağı içime su serpildi.

O çıktıktan sonra bir hâdise oldu. İlk önce bir az sıkıcı olan bu hâdise sonra hayatımda yaptığım en büyük işlerden biri oldu

Mesele şu: O aralık Mister Boyd benim olduğum tarafa baktı ve beni gördü. Bunun üzerine ben de kendisine gülümsemeğe mecbur oldum. O zaman Mister Boyd dönüp masa halkına şu sözleri söyledi:

— Efendiler... Sizler, Duse, Safo, Kleopatra ayarında kadınlar bulup âleme tanıtmağı iş güç edinmişsiniz. Artık biraz da benim sıram gelsin. Ben bu üç kadın tipini nefsinde cemetmiş bir genç kadın gördüm. Misis Lorley Lee Spafford'u masamıza getirebilir miyim?

Onlar Mister Boyd'un sözlerine pek kulak asmıyorlar. Fakat bu teklif üzerine kızar gibi de olmadılar. Mister Boyd beni masalarına götürüp takdim etti, hemen hepsi beni selâmladılar. Hattâ içlerinden bir ikisi benimle konuştu bile.

Yemeğin sonuna kadar yanlarında kaldım.

Nihayet Mister Boyd masada cereyan eden musahabeye karşı olan hürmetimi görünce:

— Meğer siz yek nazarda göründüğünüzden daha çok yamanmışsınız! Her gün gelin, yemeği birlikte yiyelim, - dedi.

Bundan sonra benim için yapılacak ilk şey Luey Stones Birliğine aza kaydolunmak oldu. Bu suretle, evli bir kadın olmama rağmen genç kızlık ismini muhafaza edebilecektim.

Benim kanaatimce bir genç kızın ismi mukaddes bir şeydir. Eğer bir kadın kocasının ismini kabul ederse kendi hüviyetini batırmış, denizin dibine indirmiş demektir. Halbuki genç kız ismi taşımakta şiddetle ısrar edecek olursa halk ister istemez onda bir hususiyet, bir fevkalâdelik tevehhüm eder. Meselâ, bu halin en bariz bir misalini kocanızla birlikte indiğiniz otelde görebilirsiniz. Otelin memuru bir genç kızın ismini taşımadığı bir zatla odada kalacağını görünce kendisine kısaca izahat vermek icap eder, bu da herkesin dikkatini genç kız üzerine celbe vesile olur.

Dorothy bunu işidince:

— Dikkat et! - dedi. Lucy Stones Birliğine dahil olan kadınların çoğu otel memurunun dikkatini celbetmekten hiç hoşlanmazlar, bilâkis odasında bulundukları zatla olan rabıtalarının mahiyeti hiç mevzuu bahsolmazsa daha çok memnun olurlar. Sen eğer genç kız ismini verip te kendini Henry ile ayni odaya kaydettirecek olursan, belki de Manu kanununa muhalif hareketten dolayı Henry'ye umumî hapishanede bir oda ayırtır...

Fakat Dorothy'nin edebî bir mesele hakkında söyliyeceği sözlerin bence hiç hükmü yoktur. Ben gene bildiğimi yaptım, Lucy Stones Birliğine aza kaydolundum. Artık kitabımı yazdığım zaman hüviyetimi kocamın ismi altında ezdirmiyeceğim...

FASIL III

Edebiyat hayatına atılırken, kimseye bir hayırı dokunmıyan bazı muharrirler gibi yapmamağa, bilâkis vereceğim derslerle dünyayı ıslaha çalışmağa karar verdim. Hayatan aldığım en mühim ders arkadaşım Dorothy'nin hayatı olduğu için arkadaşımın hayatını yazmağa karar verdim. Ancak şunu da bilin ki Dorothy'nin hayatı taklit edilmesi caiz olmıyan hayatlardandır.

Evvelâ Dorothy gayet adî bir muhitte doğmuştur. Böyle bir muhit te sinema için çok uyğun bir mevzudur. Meselâ Mary Pickford'u bir süprüntülükte gösterir, sonra da bir milyonerle evlendirebilirsiniz. (Arkası var)

(4815)

Askerî Lise ve Orta Mekteplere Muallim Tabip ve Dişçi Alınıyor.

1 — Açık muallimlikler şunlardır.

Kuleli Lisesinde : Tabiî İlimler, Fizik, Kimya, Riyaziye, Fransızça, Alman, Felsefe.

Maltepe Lisesinde : Tabiî İlimler, Fizik, Riyaziye, Fransızca,

Bursa Lisesinde : Fizik, Kimya, Fransızca.

2 — Bu derslerden her birine lüzumu kadar muallim alınacaktır.

3 — Konya ve Erzincan Askerî Orta mekteplerinde muhtelif ders zümrelerine de muallim alınacaktır.

4 — Bu muallimliklere ; istekli olanlar, aşağıda yazılı vesikaları bir istidaya iliştirecekler ve hangi mektebin hangi ders muallimliğine istekli olduklarını da yazacaklardır.

A — Tasdikli sıhhat raporu,

B — Tasdikli hüsnühal kâğıdı,

C — Resmî bir makamca ve evvelce Muallim olanlar için Maarif İdarelerince, tasdikli ve fotoğraflı fiş veya kısaca hal tercümesi,

D — Şahadetname, Ehliyetname, tasdikname ve sair vesikalarının tasdikli ve fotoğraflı suretleri,

E — Noterden tasdikli taahhüt senedi, bu senede şunlar yazılacaktır, " Tayin edileceğim . . . mektebinin . . . muallimliğinden her hangi ders senesi içinde çekilmemeği, şayet tatil zamanında çekilecek olursam, çekilmeden en az iki ay önce bildireceğimi, böyle yapmazsam, alacağım ücretin iki aylığını tazminat olarak bir defada ödeyeceğimi, bundan başka tayin olunduğum halde kanunun gösterdiği zaman içinde vazifeme başlamazsam yine ayni tazminatı ödeyeceğimi taahhüt ederim."

E — Bu vesikalar 10 Temmuz 933 tarihine kadar Milli Müdafaa Vekâletinde Askerî liseler Müfettişliğine gönderilmiş olacaktır.

5 — İsteklilerden aranılacak şartlar şunlardır :

A — Muallimliğini istediği dersi okutmağa, menşei veya Darülfünunda imtihanla ehliyetnameyi ve kanunî vasıfları haiz olmak ve yahut Maarif Vekâletinin aynı derecedeki mekteplerinde müseccel muallim bulunmak.

B — Haftada 15 "Zaruret görüldüğü takdirde " en çok 20 saat ders almağı taahhüt etmek,

6 — Tayin edilecek muallimlere ayda 84 : 126 lira ücret verilecektri.

7 — İstanbul, Konya, ve Erzincanda bulunan Askerî lise ve Orta mekteplerle Konya Gedikli Küçük Zabit Hazırlama mektebinin tabip ve dişçiye ihtiyacı vardır.

Taliplerin aylık ücretleri 80 : 90 dişçilerin ücretleri ise 70 liradır.

8 — Bunlara istekli olanlar, hangi mektebin tabip veya dişçiliğini istediklerini istidalarına yazacaklar ve kısaca hal tercümelerile beraber 4 maddede yazılı zamanda Askerî Liseler Müfettişliğine gönderecekleridir. (3097) (2719)

3627

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbul ve Üsküdar umumî hapishane ve tevkifhaneleri için muktazi ekmek kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir . Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün Adliye Levazım dairesine ve münakasaya iştirak edeceklerin 16-7-933 pazar günü saat 1 de Defterdarlıkta müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaatları ilân olunur. (2870) 3909

Istanbul C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbul Umumî Hapishane ve tevkifhaneleri et süt ve yoğurdu alenî münakasaya vazedildiğinden taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün adliye levazım kalemine ve münakasaya iştirak edeceklerin 12-7-933 çarşamba günü saat 14 te Defterdarlıkta müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaatları ilân olunur. (2871) 3884

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden:

" 1262 " numaralı İspençiyarî ve Tıbbî Müstahzarlar kanununun "12" inci maddesi mucibince : Tibbî müstahzarların Dış ambalâjlarile tarifenamelerinde perakende satış fiatının yazılması icab ettiğinden 1 Temmuz 933 tarihinden itibaren Gümrüğe vürut edecek olan ecnebi müstahzaratlarının dış ambalajlarile tarifnamelerinde İstanbul'daki parekende satış fiatları Türk parasile yazılı olması evvelce ilân edilmişti. Son günlerde çıkan " 2255 " numaralı kanun mucibince tatbik edilecek Gümrük tarifesi : bazı müstahzarların parekende fiatına tesir edeceğinden görülen . lüzum üzerine verilen mühlet 1 Eylûl 1933 tarihine kadar uzatılmış olduğu alâkadaranca malûm olmak üzere ilân olunur. (2894)

3888

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60) ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf : İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 3264

SATILIK EMVAL
Emniyet Sandığından:
Musakkafatın ihale bedelinin
" YÜZDE ELLİSİ "
İkraza kalbolunabilir.

Mevkii	Cinsi	Numarası Eski	Numarası Yeni	Mahammen Kıymeti Lira
Beşiktaşta Teşvikiye mahallesinde Hacıeminefendi sokağında	Yekdiğerine mak-lûp 2 arsa	6 6 10	44,46 44,46 1/31,18	3430
Kartalın Maltepe karyesinde Ağılyolu sokağında	Kâgir hane	538 10 8	706 10 2	3845
Kartalın Maltepe karyesinde Ağılyolu sokağında	Kâgir hane	538 10 8	707 10 2	
Kartalın Maltepe karyesinde Ağılyolu sokağında	Ahşap köşk	538 10 8		
Tophanede Sakabaşı mahallesinde Defterdar caddesinde	Arsa	17	81	5136
Tophanede Sakabaşı mahallesinde Defterdar caddesinde	Arsa	19	83	
Üsküdarda Sulâksinan mahallesinde Topaneli oğlunda	Maabahçe hane	12	14	3000
Paşabahçede Köyiçinde iskele caddesinde	Maa oda bahçe ve fırın	1,2	62,62	4500
Üsküdarda Tabaklar mahallesinde Toptaşı sokağında	Maa dükkân hamam ve hamamın odun ve bahçe mahalli	336 336	336,336 372,364	4000

Sandığa ait yukarıda yazılı gayrimenkul emval 1 temmuz 933 tarihine müsadif cumartesi günü saat on dörtten on altıya kadar Emniyet Sandığı binasında açık arttırma ile satılacaktır. İstiyenlerin % 10 pey akçesi ile birlikte müracaatleri lâzımdır.

MÜHİM BİR FIRSAT

Piyasada hiç bir mobilyacının rekabet edemiyeceği derecede mallarını ucuzlatan yegâne mobilya mağazası. Bilhassa İngiliz garanti sarı kesme ve beyaz karyolalarında büyük tenzilât yapmıştır. İstanbul Rizapaşa yokuşu No. 66 telefon: 23407

Asrî Mobilya Meşheri

Ahmet Fevzi [4427]

Konya Belediye Riyasetinden:

Konya şehrine 13-5 kilometre mesafede bulunan Dutlu menba suyunun şehre isalesi için muktazi 200 m. m. kutrunda ve 13500 metre tulünde santirifüj dökme boru ile buna ait vana, vantuz ve dirsekleri 15 Haziran 933 tarihinden 31 Temmuz 933 tarihine kadar 45 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir. Taliplerin teklif edecekleri fiatların yüzde 7 buçuk nisbetinde teminatla beraber 31 Temmuz 933 pazartesi günü saat 15 te teklif zarflarını vermeleri ve daha ziyade tafsilât almak isteyenlerin Konya belediyesine müracaatları ilân olunur.

3383 (2869)

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

15. ci tertibin 3. cü keşidesi

11 Temmuzdadır

Bu keşidede Büyük ikramiye

100.000 Liradır

Ayrıca: 25.000, 15.000, 10.000 Liralık büyük ikramiyeler ve

50.000 liralık bir mükâfat vardır.

3648

3 üncü kolordu ilânları

Sv. Alayı. SA. AL. KOM. dan :

Ayvalık'taki kıt'alar ihtiyacı için 140 ton arpa kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 1 Temmuz 933 çarşamba günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teminat ve teklif mektuplarile Ayvalıkta Askerî SA. AL. komisyonuna müracaatları. (3084)

(2597) 3464

* * *

6 ncı Fırka SA. AL. KOM. dan: Fırkanın Çorludaki kıt'atı için 6500 kilo ıspanak 7000 kilo taze bakla, 3800 kilo kabak, 6200 kilo taze fasulye, 6000 kilo domates, 8400 kilo patlıcan, 9300 kilo prasa, 8800 kilo lahana, 4000 kilo taze soğan, ve Tekirdağı kıt'atı ihtiyacı olan 11,000 kilo bakla, 6500 kilo ıspanak, 7300 kilo taze fasulye, 7800 kilo domates, 9900 kilo patlıcan, 5300 kilo sakız kabağı, 11700 kilo prasa, 11,700 kilo lahana, ve 5000 kilo taze soğan açık münakasaya konmuştur. İhalesi 8 temmuz 933 cumartesi günü saat 14 te ve Tekirdağın dakinin saat 15 te Çorluda Levazım binasındaki komisyonda yapılacaktır. Şartnameyi görmek ve almak istiyenlerin her gün ve münakasaya gireceklerin belli vakitte teminatlarile 61 nci F. SA. AL. Komisyonuna müracaatları.

(3089) (2669) 3576

* * *

K. O. ve 1. F. Kıt'aları için 86,500 kilo taze fasulye 86.500 kilo patlıcan 11,150 kilo bamya 55,000 kilo domates kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 8 Temmuz 933 cumartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teklif ve taminat mektuplarile Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri.

(207) (2752) 3690

* * *

Çatalca Mst. Mv. Kıt'aları ihtiyacı için 10,000 kilo fasulya 10,000 kilo patlıcan 2400 kilo bamya 6000 kilo domates 8000 kilo patates açık münakasa ile alınacaktır. İhalesi 8 Temmuz 933 cumartesi günü saat 11,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teminatlarile Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (208)

(2753) 3691

* * *

K. O. ve 1. F. ihtiyacı için 22,080 kilo taze çalı fasulyasile 4,120 kilo kuru soğan ve 15,160 kilo patates pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 26 Haziran 933 pazartesi günü saat 11,30 dadır. Şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (222) (2896)

3880

* * *

1. F. Top Alayının ihtiyacı için pazarlıkla 45 ton kuru ot satın alınacaktır. İhalesi 28 Haziran 933 çarşamba günü saat 14,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (223)

(2908) 3902

* * *

K. O. ve I. F. ihtiyacı için açık münakasa ile 21,000 kilo zeytin alınacaktır. İhalesi 17 temmuz 933 pazartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teminatlariyle Fındıklıda 3.K. O. SA. AL. KO. na gelmeleri (224) (2930)

* * *

2 Süvarı fırkası ihtiyacı için pazarlıkla 2,000 kilo sade yağı alınacaktır. İhalesi 28 haziran 933 çarşamba günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. na gelmeleri. (225) (2929)

İZMİR POSTASI

SAADET

vapuru her **PAZARTESİ**

18 de Sirkeciden hareketle Gelibolu, Çanakkale ve İzmire azimet ve Çanakkaleye uğrayarak avdet edecektir. Yolcu bileti vapurda da verilir.

Adres: Yemişte Tavilzade Mustaf biraderler.

Telefon: 2.2210 (4883)

Naim Vapur İdaresi

İzmir Sürat Postası

ADNAN vapuru

Her **Perşembe** günü saat tam 18de doğru **İZMİR'e** hareket eder. Tafsilât için Galata Gümrük karşısında Site Fransez Han No. 12 Tel: 4 1041

[4880] 3760

SADIKZADE BİRADERLER Vapurları

Zonguldak Postası

SAKARYA vapuru

28 Haziran ÇARŞAMBA günü saat 18 de Galata rıhtımından hareketle doğru Zonguldağa azimet ve Cuma sabahı İstanbula avdet edecektir.

SAKARYA vapuru

İSTANBUL - İZMİR SURAT POSTASI

Müddeti seyahat 22 saattir .

Her hafta cumartesi günü saat 18 da Galata rıhtımından hareket, pazar günü İzmire muvasalât, pazartesi hareketle salı günü İstanbula avdet eder.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentalığa müracaat. Telefon: 22134. (4910 -11)

SEYRİSEFAİN

Merkez acentası: Galata Köprübaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar zade H. 2,3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI

E G E

27 Haziran salı 11 de

TRABZON POSTASI

Cumhuriyet

28 Haziran çarşamba 18 de Galata rıhtımından kalkarlar.

Mütekaidin eytam ve eramili idarenin Haziran 933 maaşları 24 Haziran 933 den 29 Haziran 933 tarihine kadar verilecektir. Behemehal müracaatları. 2892

3886

3912

TASHİH — Dünkü nüshamızın son sahifesinde münteşir İstanbul Tapu Baş memurluğundan serlevhali ve 4853 numerolu ilânında (Mevzu bahs hacız muamelesinin 24-7-332 tarihinde icra edildiği) yazılacakken sehvi tertip olarak (24-7-932 şeklinde yazılmıştır. Tashih keyfiyet olunur.

Ankara Millîyet Postası

Ankaralının Defteri

TÜRK - FRANSIZ ANLAŞMASI

Mösyö Franklen Buyyon ile Yusuf Kemal Bey arasındaki müzakere ve Ankara itilâfı..

Ankara; Teşrinsani/1921

Türk Fransız anlaşması etrafında Fransız zabitinin notlarındaki tafsilât:

"Mösyö Briand'ın fevkalâde murahhası Mösyö Franklen Buyyon ile Türkiye Büyük Millet Miclisi Hükûmetinin Hariciye Vekili Yusuf Kemal Bey arasında başlıyan müzakerat, 20 teşrinevvel 1921 de bir itilâfla neticelenmiştir:

Ankara itilâfı.

Bu itilâf esasen bir başlangıç veya bir son değildir, Sevr muahedesini sarsmağa ve sonra yıkmağa matuf uzun manevra ve gayretler serisinin sadece devamıdır.

Bu itilâf mucibince Fransa ile Türkiye arasında haliharp bitmiştir; ve itilâfın imzasından itibaren iki aylık bir zaman içinde, Cezireiibniömre dayanmak ve orada Dicleye müntehi olmak üzere İskenderon körfezi üstünde Payas mevkiinin cenubunda kâin bir noktadan başlıyan ve Meydanülekbes ve Çobanbeyden geçen bir hattın Türk kıtaatı şimaline, Fransız kıtaatı cenubuna çekileceklerdir. Bu itilâf mucibince -- esasen Londra itilâfı mucibince de — Fransa, Sevr muahedesinin kendisine verdiği bağa ki, Ayintap, Birecik, Urfa, Mardin pamuk ve en müsbit mıntakalarını ihtiva eden takriben 500 kilometre uzunluğunda 60 kilometre genişliğinde 30.000 kilometre murabbaı mesahaisathiyesinde araziyi Türkiyeye iade edecektir.

Bu itilâf mucibince, Çobanbeyden Nusaybine kadar Bağdat demiryolu plâtformu Türkiye arazisinde kalacaktır; Türkiye, Surye arazisinde Meydanülekbesten Çobanbeye kadar, Suryede Türkiye arazisi dahilinde Çobanbeyden Nusaybine kadar şimendiferle asker nakli hakkını haiz olacaktır.

Bu (feragatlere) mukabil, Fransız Hükûmeti, Adananın şimaligarbisinde kâin Bağdat -- Puzanti arasındaki demiryolu kısmı ile Adana Vilâyeti dahilinde inşa edilmiş muhtelif hatların göstereceği bir Fransız malî grupuna devrini elde etmektedir.

Ankara itilâfının esas maddeleri bunlardır. Sevr muahedesine merbut üç kısımlı mukavele ile Fransaya tahsis ve Londra itilâfı ile de riayet edilmiş bulunan Türkiyenin hâkimiyet haklarına zarar veren iktisadî vesair menafî Ankara itilâfına dercedilemezdi.

Böylece artık -- Londra itilâfında olduğu gibi -- Kilikiya ile Fransız kıtaatı tarafından tahliye edilen menatıkın olduğu kadar Mamuretilâziz, Diyarbekir, Sıvas vilâyetlerinin iktisadî inkişafı ve arazinin kıymetleştirilmesi gayesile verilecek imtiyazlarda hakkırüchan gözeten iktisadî bir Fransız -- Türk teşrikimesaisî; ne (Fransız ve Osmanlı sermayelerinin mümkün olduğu kadar geniş müşareketi); hattâ ne de (Ergani madenleri imtiyazının bir Fransız grupuna verilmesi) mevzuubahis değildir.

Fakat bu itilâfa merbut ve Yusuf-Kemal Beyden Mösyö (Fraklen Buyyon)a hitap eden resmî bir mektupta:

"Türk Hükûmetinin; madenlerin, demiryollarının ve nehirlerin imtiyazına ait olarak Fransız grupları tarafından yapılacak talepleri büyük bir hüsnüniyetle tetkika hazır olduğu,,;

"Türkiyenin, hemen itilâfnamenin aktinden itibaren Fransız Hükûmetinin, Fransız sermayedarlarının Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti ile malî ve iktisadî münasebata geçmesine müsaade edeceğini ümit eylediği,,bildiriliyor.

Yusuf Kemal Bey bu ayni mektupta hassaten herhangibir imtiyaz işine alâkadar olanların gayretini teşvik etmek veya mükâfatlandırmak üzere hükûmetinin (Harchite mıntakasında bulunan demir, krom ve gümüş madenlerinin imtiyazını vermeğe âmade olduğunu) ilâve etmektedir.

Ankara itilâfına merbut mektupta, Londra itilâfında açıkça gösterilmiş bulunan iktisadî müsaedata, Büyük Millet Meclisinin hüsnüniyetle tahakkuk ettireceği ümitlerle dolu bırakmak tekabül etmektedir. Fakat ne şeraitle?.. Yusuf Kemal Bey bunu açıkça söylemiyorsa bile ima etmiyor mu? Mösyö Fraklen Buyyona olan mektubu:

"Cümhuriyet hükûmeti, dostane bir anlaşma fikrile Türkiyenin hâkimiyet ve istiklâline ait bütün meseleleri halle uğraştığından, akdedilmiş itilâfın.... iki millet arasındaki mazide mevcut bulunmuş olan sıkı münasebatın yeniden teessüs ve kuvvet bulmasile neticeleneceğini ümit etmekten zevk duyarım,, diye başlamıyor mu?

Mösyö Fraklen Buyyon

Diğer bir tarifle, eğer hâkimiyet ve istiklâline ait meselelerin hallinde Fransa kendisine yardım ederse Türkiye, Yusuf Kemal Beyin mektubunda ihsas edilen şeyleri behşedecektir. Ve Türkiye bu yardımı görecektir. Zira Yusuf Kemal Beyin mektubunun istihdaf ettiği herkes:

Fransada yaşıyan büyük nafia müteahhitleri, büyük iş adamları, kapitalistler, maliyeciler ve ilâncılar; kendilerine açılan bu güzel istikbali kaybetmek istemiyeceklerdir. Bunlar, kendileri için "servet menbaı,, olmakta devam edeceklerdir.

Fransız Hükûmeti tarafından ayrı olarak ve müttefik hükûmetlerle evvelden anlaşmadan aktedilen Ankara itilâfını, müttefiklerin güçlükle idame ettirdikleri ittihadı bozacak mahiyette değilse bile, Fransanın aleyhine müttefiklerini ve bilhassa İngilterenin emniyetsizliğini celp edecek mahiyette olduğu gizlenemez.

İtilâfname Fransa ve Türkiyeyi hemen hemen iki müttefik haline getirmektir; zira bu itilâfname, kendilerini Türkiyenin haliharpte ve Fransanın müttefik bulunduğu bir devletin nüfuz mıntakasına bağlıyan bir demiryolunu, her birinin kendi arazisi içinde asker sevki hususunda mütekabilen emirlerine âmade kılıyor.

Bu itilâfname Kilikya Kemalist kıtaatını serbest bırakıyor. Ve Ankaranın bu kıtaatı Fransanın müttefiki bir devletin kuvvetlerine karşı kullanmasına müsaade ediyor.

Bu itilâfname, kıt'aların tahliye ettiği menatıka Fransanın celp ettiği Ermeni halkının kitle halinde tardını-- itilâfnamede münderiç tam bir affı-umumiye rağmen -- intaç edecektir.

Nihayet Ankara itilâfı, mukadderatı müttefiklerin -- bilhassa bunlardan bir tekinin -- elinde olmıyan fakat mevcut harbin kat'î neticesine bağlı bulunan ve müttefiklerin imzaları dolayısile hiç olmazsa manen riayete mecbur oldukları Sevr muahedesinin açıkça zorlanmasını teşkil ediyor.

Eğer Yunan kıtaatı girişecekleri işte muvaffak olurlarsa, müttefikler, yeniden mağlûp Türkiyeye, Sevr muahedesindekilerden belki daha ağır şartlar kabul ettirmek üzere müdahale edeceklerdir. Bu takdirde, Ankara itilâfı ne olacaktır? Fakat eğer Yunan kıtaatı mağlûp olursa, "denize atılırsa,, müttefikler İstanbulu tahliyeye mecbur olacaklar ve Ankara itilâfı yeni metalibatın mukaddemesi olacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmetinin hüsnüniyetlerinin, bu Ankara itilâfile önünde Fransız menafii umumiyesinin tamamile silindiği Fransız menafiihususiyesine cevap verecek hakikatlerle ifade edilebileceği de şüphelidir.

MİLLİCİ

Dr. İHSAN SAMİ
Gonokok Aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189.
3450 4001

Dr. A. KUTİEL
Karaköy'de Abdullah Efendi lokantası sırasında 33 numaraya TAŞINMIŞTIR. — (3993)
3369

DOKTOR
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara.
3262

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Banliyö tipi makas göbekleri ve teferruatının kapalı zarfla münakasası 2 Ağustos 933 çarşamba günü saat 15 te İdare binasında yapılacaktır.

Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde onar liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (2768) 3737

8-10 adet ray otobüsünün kapalı zarfla münakasası 5 Ağustos 933 cumartesi günü saat 15 te İdare binasında yapılacaktır. Fazla tafsilât Ankarada Malzeme Dairesinden ve Haydarpaşada Tesellü mve Sevk Müdürlüğünden bilâbedel temin edilebilecek şartnamelerde yazılıdır. (2834) 3787

650 ton yerli kok kömürünün münakasası 12-7-933 tarihinde Ankara'da Devlet Demiryolları işletme Umum Müdürlüğünde yapılacaktır.

Tafsilât beşer liraya Haydarpaşa ve Ankara'da İdare veznelerinde satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır.

3842 (2875)

1 — Asgarî 10 kişilik Türk ve ecnebi izci ve sporculara, iş bulmak üzere seyahat edecek ırgatlara,

2 — Bilûmum mektepler ve birlikler, Turing klüpler, ecnebi memleketlerdeki seyahat şirket ve acentaları tarafından tertip edilen tenezzüh veya tetkik seyahatlerine iştirak edecek asgarî 25 kişilik gruplara,

3 — Haydarpaşadan Fevzipaşaya veya mütekabilen gidecek asgarî 25 kişilik seyyah gruplarma esas tarifeler üzerinden yüzde 50 tenzilâtı,

4 — Belediyeler, Halk evleri umumî menfaatlere hadim cemiyet ve birlikler, meslekî birlik ve teşekküller, resmî ve gayri resmî müesseseler "bankalar, fabrikalar gibi" tarafından tertip edilecek seyahatlere iştirak edecek 25 kişilik yolcu grupları için esas tarifeler üzerinden yüzde 40 tenzilâtı havi 57 numaralı hususî tarifenin 1 Temmuz 933 tarihinden itibaren tatbikine başlanacaktır. İstasyonlara asılan ilân varakalarında tafsilât ve şerait yazılıdır. (2878)

3844

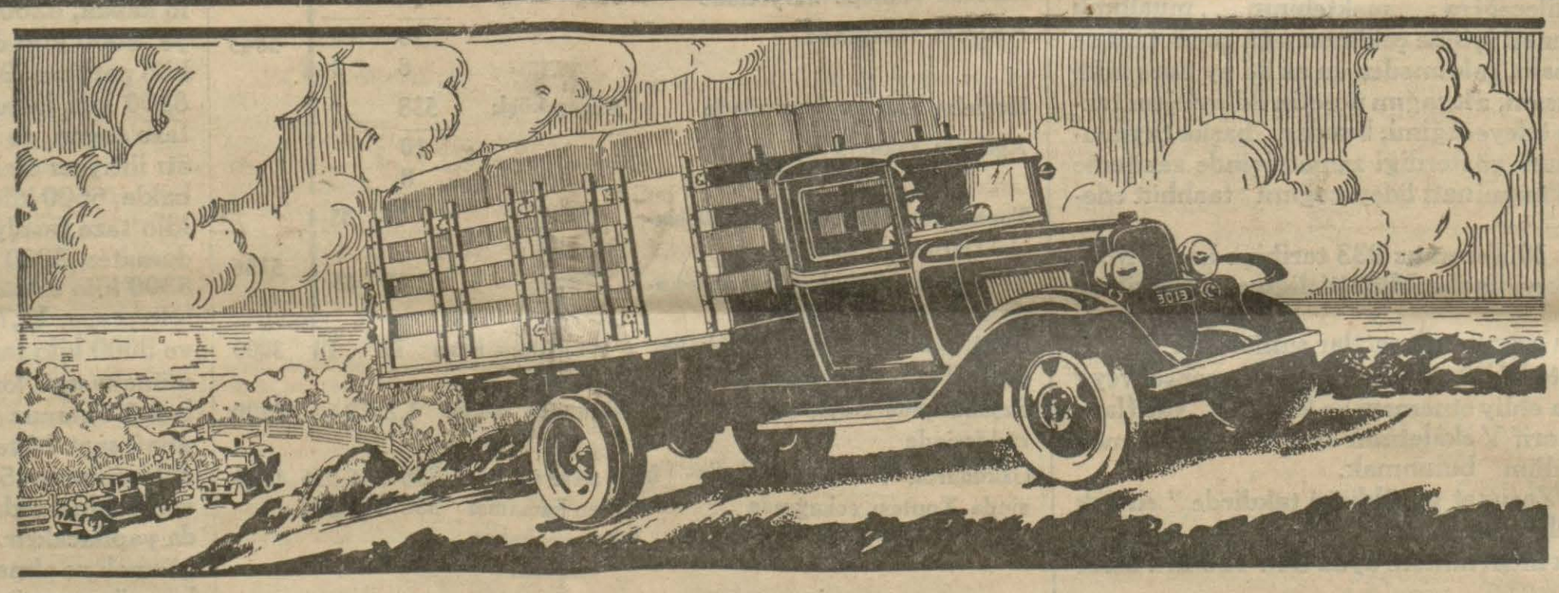

ŞEVROLE

ALTI SİLİNDİRLİ KAMYONLARININ İSLÂH EDİLMİŞ YENİ MODELLERİ ÇIKTIĞNI ARZEYLER

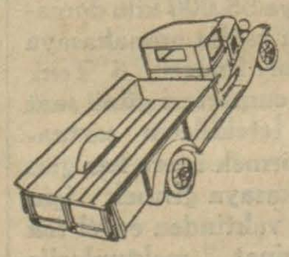

İdareli nakliyatın lideri olan ŞEVROLE yine iktısat yolunun başında gelmektedir. ŞEVROLE 6 silindirli kamyonlarının ıslah edilmiş yeni modellerini takdim eder. Yeni motörile, yeni arka aksile, yeni şasisile ve imalâttaki yeni tekemmülâtile bu yeni kamyonlar, eskilerinden daha çok ucuza satılmaktadır.

MOTÖR :

Yeni ŞEVROLE kamyonları daha kuvvetli, daha sessiz, daha idareli ve daha çok ıslah edilmiş yüksek bir kamyon motörü ile techiz edilmiştir. İşte yeni hususiyetlerinden bir kaçı :

DAHA AĞIR KRANK MİLİ: Yeni krank mili daha muhkem olup 63,,5 libre sıkletindedir. Yani yüzde yirmi nisbetinde fazladır.

SIFONLU İŞTİAL KONTROLU: Iştial içft kontrolludur. Biri motörün sürati, diğeri egzoz sifonu iledir. Bu suretle iştial her vites ve her hamule şeraiti için muntazaman ve otomatik surette kontrol edilir.

TERMUSTATİK HARARET KONTROLU: Yeni termustat, egzozdaki hararet kontrolunu otomatik olarak açar ve kapar, benzin halitasını daimî surette matlûp dereceyi hararette bulundurur. Bunun neticesi olarak da benzin sarfiyatından tasarruf edilir ve motörün muntazaman işlemesi temin edilir.

YENI PİSTON KOLLARI: Yeni ŞEVROLE kamyonunun emniyetini temin edenlerden en büyük âmil, yatakları genişletilmiş ve daha sağlamlaştırılmış piston kollarıdır.

EKSANTRİK MİLİ MERKEZ YATAĞI: Çelikle kapalı hususı yatak madeninden mamûl yeni merkez yatağı eksantrik milinin hayatını arttırmakta ve supap tanzimini daha muntazam bir hale ifrağ etmektedir.

ARKA DİNGİL: Arka dingil her hangi bir kamyonun en mühim ve en hayatî bir kısmını teşkil eder. Arka dingilin bilûmum aksamı daha kuvvetli ve daha sağlam yapılmıştır, ve en mühim bir nokta olarak dört pinyonlu difransiyel ve iki taraftaki yatak mesnetleri, yeni kamyonu ağır işlere daha elverişli kılmaktadır.

ŞASI: 131 pusluk kamyon şasisi daha kuvvetli ve daha muhkem yapılmıştır. Bu şasinin yan kirişlerinin eb'adi arttırılmış ve şimdi 6,5 pus derinliktedirler.

MAFSAL: ŞVROLE kamyonlarında şimdi daha kuvvetli ve tamamile yeni bir mafsal kullanılmaktadır. Bunun daha kuvvetli olması arabanın hayatını arttırır ve daha iyi şlemesini temin eder.

BENZIN DEPOSU: Yeni ŞEVROLE kamyonlarının benzin depoları daha büyüktür. Yeni deponun hacmi istiabisi 15 galondur. Ve bu suretle fazla mesafe kat olunur.

GÖRÜNÜŞÜ: Yeni ŞEVROLE kamyonlarının görünüşü, hattâ eskilerinden daha hoştur. Yeni radyatör, yeni fenerler ve yeni çamurluklar, ŞEVROLE kamyonlarına daha güzel bir manzara temin etmektedir. Yeni ŞEVROLE kamyonları ağır işte en müşkül şerait dahilinde tecrübe edilmiştir. Şimdiye kadar hiç bir ŞEVROLE kamyonu bu gibi tecrübelere tabi tutulmamıştı. Bu ağır tecrübelerin neticesi olarak ŞEVROLE kamyonlarının kendi sınıfı dahilinde diğer her hangi bir kamyondan kat kat daha sağlam ve daha iyi olduğu sabit olmuştur.

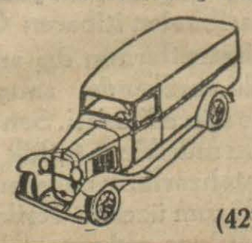

1933 MODELLERİNİ:

Hanif Zade biraderler	Ankara
Lewis Hek ve Şeriki	İstanbul
J. V. O'Carroll,	İzmir
R. E. Turrell Halefi	
Müfti zade Mehmet Hayri ve Ali Veli Mehmet Ali B.	G. Antep
Müfti zade Mehmet Hayri ve Ali Veli Mehmet Ali B.	Mersin
Erzurumlu zade Ahmet B .	Trabzon
Aldı kaçtı zade Rüştü yeğenleri	Samsun
Hacı Salih Efendi zade Ahmet Şevki ve Şürekâsı	Antalya

Şevrole bayilerinde Ziyaret Ediniz.

CHEVROLET

Yeni Kamyonlar Tenzilâtlı Fiyatla Satılmaktadır

(4270)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.